

Moda

PÁLYAVÁLASZTÁSI TANÁCSADÓ

ÉS

FŐISKOLÁS TÁJÉKOZTATÓ

SZERKESZTETTE

A KOLOZSVÁRI MAGYAR FŐISKOLÁS TESTÜLETEK
KIKÜLDÖTT SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁGA

1457

CLUJ-KOLOZSVÁR

Kiadja a Székelyek Ko-
lozsvári Társaságának
Főiskolás Szakosztálya

1 9 3 4

A Székelyek Kolozsvári Társaságának Főiskolás Szakosztálya

---

pályaválasztási és tanácsadói
irodát állított fel. C. M. Foch
(Kossuth Lajos-u.) 11. szám
alatt.

Mindenkinek minden főisko-
lás élettél kapcsolatos kér-
désére 20 lej bélyeg ellené-
ben gyors és pontos felvilágo-
sítással szolgál.

**PÁLYAVÁLASZTÁSI
TANÁCSADÓ
ÉS
FŐISKOLÁS
TÁJÉKOZTATÓ**

**SZERKESZTETTE
A KOLOZSVÁRI MAGYAR FŐISKOLÁS TESTÜLETEK
KIKÜLDÖTT SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁGA**

CLUJ-KOLOZSVÁR

**Kiadja a Székelyek Ko-
lozsvári Társaságának
Főiskolás Szakosztálya**

1 9 3 4

ELŐSZÓ.

Öt évvel ezelőtt, 1929 tavaszán az Ifjú Erdély kiadásában jelent meg az első „Tájékoztató a romániai magyar főiskolai hallgatók számára”. Bodor Géza, Kiss Erzsébet, László Dezső és boldogult emlékü László József szerkesztették ezt a munkát, mely nagy szolgálatokat tett, hiányt pótol, de melynek folytatása mai napig késett.

Ma már azonban nem elég a tájékoztatás, ma tanács kell és eligazítás. Ezért az új tájékoztató elé most *pályaválasztási tanácsadó* szerkesztetett, a maga nemében első, mióta kisebbségi sorban vagyunk, hogy szakemberek világítsák meg az elhelyezkedés lehetőségeit, s adjanak ezzel tanácsot a ma pályát választó magyar fiatalságnak.

Ezt a pályaválasztási tanácsadót az Erdélyi Fiataloknak a kezdeményezésére az összes kolozsvári magyar főiskolás testületek közös munkája hozta létre. Megbízásaikból Baczó Gábor és Haáz Ferenc (Székelyek Kolozsvári Társasága Főiskolás Szakosztálya), Venczel József és Baumgarten Sándor (Majláth-Kör), Tonk Emil (IKE), Farkas Jenő és Juhász István (Ref. Theol.

ifjúsága és Ifjú Erdély), Erdő János és Jakab Jenő (Unit. theol. ifjúsága és Dávid F. Egylet Ifjúsági Szakosztálya), Dr. Jancsó Béla és László András (Erdélyi Fiatalok) szerkesztették. A tájékoztató bukaresti részét a Koós Ferenc-Kör Diákosztálya megbízásából Debitzky István, temesvári részét pedig Tollas Julia gyűjtötte össze. Ez a kis könyv így a magyar ifjúság összes felelős tényezőjének együttes munkája, amelynek kiadásával fenti testületek a Székelyek Kolozsvári Társaságának Főiskolás Szakosztályát bízták meg.

E helyen mondunk köszönetet azoknak a szakembereknek, akik értékes cikkeikkel szándékaink jelentőségét emelték. És köszönetet mondunk azoknak, akiknek támogatása lehetővé tette ennek a kis könyvnek a kiadását és minden magyar felekezeti iskolát végző számára díjtalanul való elküldését. A román. kath. Egyházmegegyei Tanács 1000, az Országos Magyar Párt 1000, Dr. Makkai Sándor ref. püspök 500 lejjel járultak az előzetes költségekhez, s anyagi támogatását ígérte az unit. egyház, az Ellenzék, Nőegyleteink és a Székely Társaság.

Ennek a könyvnek sok fogyatéknak mentse a helyzet: töretlen úton jár és a szándék: segíteni akar fiatal magyar testvéreink életük döntő elhatározása idején.

PÁLYAVÁLASZTÁSI TANÁCSADÓ

A pályaválasztás, mint lelki kérdés.

Irta: **Dr. Imre Lajos** ref. teol. prof.

Az a kérdés, hogy milyen pályára menjek, sohasem függött talán annyira külső okoktól, mint most. Milyen pályára menjek? — Hát mehetek-e másra, mint ahol valami reményem lehet a megélhetésre, olyanra, amelyik még nincs túlterhelve, amelyiknek az elvégzését anyagilag talán elbirhatom, ahol leginkább érvényesülhetek. Csak másodszorban lehet szó arról, hogy oda menjek, ahová hajlamaim és képességeim vonzanak. Vannak ugyan, akik abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy ezek a kérdések csak másodszorban jönnek náluk tekintetbe, de ezek száma kevés. Hajlam és lehetőség, hivatás és megélhetés: ezek azok az ellentétek, amelyek között ma örlődünk.

De ez a keserű és nehéz ellentét egyúttal alkalmas arra, hogy előttünk világossá, elevenné és döntővé tegye a pályaválasztás kérdésének a lelki oldalát. Mert minél nagyobbak a nehézségek és minél gyötrőbb a próba, annál komolyabbá, lelkibbé lehet

előttünk maga a kérdés. Azok a célok, amelyeket sokszor hajlandók vagyunk vagy csak tisztán anyagi, vagy csak tisztán ideális oldalról, néha csak a megélhetés és érvényesülés szempontjáról, máskor tisztán egy ábrándos, lelkesedő tekintettel nézni, a nehézségek tüzeiben eleven, életbevágó valóságokká lesznek előttünk és kényszerítenek a leszámolásra önmagunkkal, a világgal, érdekekkel és kérdésekkel, amelyeket azelőtt nem tudtunk vagy nem akartunk látni.

Igy a pályaválasztás kérdésében először látni kell azt, hogy ez a kérdés nem a lelkesedés, nem az ábrándos elképzelések, hanem a *reális valóság kérdése*. Helyzetek, adottságok, körülmények, követelések állanak itt velünk szemben az életben, amelyeket nem mellőzhetünk, nem is tekinthetünk úgy, mint amelyek megnyirbálják vágyainkat és óhajainkat, hanem úgy kell nézni őket, mint tényeket, amelyek keretében a mi munkánkra és odaadásunkra szükség van. Lehet, hogy nem nyílik meg előttem az a kapu, amelyen be akarok menni, de ott van egy másik, amelyen mennem kell, ahová hív a feladat, kényszerít a kötelesség. Elröppenő ábrándképekből így lesz út a valóságos szolgálat, a tényleges kötelesség felé.

A másik, amit a pályaválasztás kérdésében látni kell az, hogy ez *munkavállalás*, felelősségvállalás, önmagunk felemésztése

egy felettünk álló érdek és cél szolgálatában. *Ma nincs könnyű pálya.* Ma minden pályán akadályok, küzdelmek, háboruság vár reánk. Ezekkel kell megharcolni, ezekben kitartani. Ma minden pálya az egyéni szempontokon túl a nemzeti élet, a keresztyén világnézet nagy küzdőterének egy állomása, amelyen ezek védelmében ott kell kitartani, ahol vagyunk, nem ahova állani szeretnénk. És ma minden pályát és hivatást ez a körülmény végtelenül fontossá tesz, de egyúttal ki is veszi az egyén kezéből s egyetemes jelentőségre emeli.

Végül ma, mint talán soha máskor, a szolgálat kérdése emelkedik ki. Nem az, hogy én mi akarok lenni, én mit akarok elérni, hogyan akarok érvényesülni, hanem: hogyan akarok szolgálni, hol van az én szolgálatom helye, mi az, amit nekem kell megtenni és ami én rám vár? *A legnagyobb tudomány beállani abba a helyzetbe, az elé a valóság elé, ami előttem áll és szolgálni abban, s mindennel azt keresni, hogyan szolgálhatok ott.* Vállalni álmaink bukását, vállalni próbákat azért az egyért: hogy a mi munkánk és áldozatunk által diadalra jusson az a feladat, amelynek a terve rajtunk kívül van, az a cél, amelybe a mi kis életünk is be van kapcsolva: Isten akarata a világban.

Ezért ma a pályaválasztáshoz hit kell.

Pályaválasztási lehetőségek.

E pályaválasztási tanácsadó cikkeit szakemberek írják, de — amint az a mai változó körülmények között természetes — határozott iránymutatást nem adhatnak, csak a lehetőségekre mutathatnak rá s néhol az új munkavállalások szükségére. Mindazonáltal a következő lapokon közölt véleményekből s egyáltalán a ma szemével látott jelenlegi életkörülményekből levonhatunk bizonyos alapelveket, melyeket bevezetőként itten összefoglalunk.

Mindenekelőtt megállapíthatjuk, hogy *számunkra: erdélyi magyar fiatalok számára társadalmi és kisebbségi helyzetünk komoly átértékelést, a régi élet és életpályák mélyreható revízióját jelenti.* Ugyanis mi nem léphetünk az előttünk járó nemzedék életpályáira minden meggondolás nélkül, nem vállalhatunk katedrát s nem nyithatunk irodát, rendelőt anélkül, hogy meg ne fontolnánk a harmincas évekkel nyilvánvalóvá lett helyzeti változások következményeit. Így elsősorban intellektüel fiatalságunknak azzal a ténnyel kell számot vetnie, hogy *ma a közpályákon elhelyezkedni nem tud,*

továbbá sok életpálya a régi keretek közt kilátástalanná lett (pl. a jogi pálya), másutt meg letagadhatatlan a relativ tultermelés (pl. a tanári pályán) s azon kell gondolkoz-nia, hogy a régi hivatási kereteket hogyan tölthetné meg új tartalommal, sőt miként létesíthetne új munkakereteket a néppel való együttműködés vonalában.

Pályaválasztási tanácsadónk ebben a nehéz kérdésben kíván tájékoztatást adni s az alapelveket a következőkben adjuk :

1. Minden erdélyi magyar intellektüel fiatal életpályájával népszervező hivatást vállal magára.

2. Pályaválasztásunk legyen összhangban azokkal a szükségletekkel, melyek erdélyi magyar népközösségünk vezetésében felmerülnek.

3. Ne vessük meg a gyakorlati (gazdasági, szövetkezeti) pályákat, mert a népszervezés szüksége ép ezeket hangsúlyozza.

4. Pályaválasztásunkban a legfőbb szempont az legyen, hogy a választott hivatás keretében tehetségünket és más képességeinket termékenyen állíthassuk a nőpközösség szolgálatába.

5. Ne a város legyen elhelyezkedésünk célja és központja, de szóródjuk szét az eredményes népszervező munka érdekében a nép között.

6. Lányok ne jöjjenek főiskolára, hanem gyakorlati pályákat válasszanak.

7. Ma már nincs könnyű és kényelmes élet-pálya, ha vállaljuk a hivatás társadalmi kötelességeit.

Egyszóval ma az erdélyi magyar intellektüel fiatal pályaválasztása nemcsak az egyén, de a magyar népközösség problémája is, amennyiben *minden hivatási ág vállalása egyúttal a népszervezés szolgálatába is állítja az erdélyi magyar fiataalt*. Így a jogász a társadalmi mozgalmak, az orvos az egészségügyi mozgalmak, a tanár a népnevelői mozgalmak, a mérnök, a gazdász a gazdasági mozgalmak előterében áll s ebben bírja jelentőségét és jogosultságát is. Mert soha sem téveszthetjük el szem elől azt, hogy intelligenciánk hivatásvállalásának belső ok-szerűségén s a gyakorlatban megnyilatkozó egymásközi és a néppel való szervezett együttműködésén dől el az erdélyi magyar népcsoport előrehaladásának vagy vissza-esésének kérdése.

A gyakorlati pályákat igen gyakran az apa lateiner foglalkozásával szemben lecsúszásnak érzi az egész család s ennek az elhárítása érdekében sokszor valóban heroikus áldozatokat vállal, amelyek utóbb tragikus fordulatot vesznek, amikor a család reménysége diplomával a kezében állástalan marad vagy pedig kedvetlenül és ambíció nélkül képzettségéhez méltatlan kenyérkeresetet kell vállalnia.

(Dr. Sulyok István)

Elhelyezkedési lehetőségek egyházainknál.

A háború utáni helyzetalakulás folytán erdélyi magyarságunk legjobban szervezett és legbiztosabb alapokon álló központjai az erdélyi magyar egyházak. Ez azonban nem jelenti azt, hogy gazdagok is. Nem jelenti főleg azért, mert megtépászott anyagi lehetőségeik alig elégségesek kötelezettségeiknek teljesítésére, amelyek pedig percről-percre adódnak mind az egyes paróchiák, mind minden felekezeti iskola keretében. Éppen ezért szükségét láttuk annak, hogy pályaválasztási tanácsadónkban közvetítsük egyházaink felelős tényezőinek véleményét az egyházainknál való elhelyezkedés nehéz kérdéséről.

1.

A gyulafehérvári róm. kat. püspökség Tanügyi Osztályának vezetője: **Dr. Boga Alajos** kanonok-főtanfelügyelő kérdésünkre a következőkben válaszol:

Egyházunk egyik legnagyobb gondja az ifjúság nevelése mellett kétségtelenül a közép- és főiskolát végzett fiatalságnak az

elhelyezése. Nagy gond ez különösképp, ha részleteiben tekintjük a kérdést. Így — mint mindenütt — Egyházunknál is mind nagyobb problémává lesz a nevelő pályán levők, főleg a végzett tanárjelöltek elhelyezése, mert nehezen kapjuk meg a szándék megoldási lehetőségeit. Az anyagiak diktálnak ugyanis s ezek redukciókra kényszerítik az iskola-fenntartó Egyházat s megkötik Tanügyi Osztályunk kezét is a szándék végrehajtásában. De emellett nagy probléma főleg a tanárjelöltek elhelyezése azért is, mert sok szakban nemcsak relativ, de abszolút túltermeléssel állunk szemben. Ez pedig azt jelenti, hogy amíg iskoláinkban közel 110 tanári katedra van, addig tanárjelölteink száma jóval meghaladja a 150-et. A számok beszélnék. Ezeknél többet alig mondhatunk. Egy-két évig még minden végzettet elhelyezünk, de azután... Nem láthatjuk előre a körülményeket. Jelenleg pl. érdekes jelenség, hogy jövő évre még egyes szakoknál hiány mutatkozik, különösen a nemzeti tárgyak tanszékeinél és a francia nyelvénél, de egy év múlva e helyzet is megszűnik és itt is túltermeléssel fogunk szembeállni. Éppen ezért senkinek ígéretet nem tehetünk elhelyezését illetőleg, mert a be nem váltott ígérek nyomában csak keserűség fakad. De megjegyezzük, hogy vannak szakok, ahol még szükséggel állunk szemben. Tanügyi

Osztályunk éppen ezért kéri az egyetemre jövő kat. ifjakat, akik a tanári pályára mennek, hogy szakjuk jó megválasztása érdekében okvetlen keressék fel a Tanügyi Osztály irodáját (Str. Iuliu Maniu (v. Szent-egyház-u.) 5. sz. II. em.)

*

A temesvári és a szatmár-nagyváradi egyházmegyében a helyzet még vigasztalabb. Itt ugyanis csak egynéhány kat. középiskola van s ezek között is egyedül az aradi főgimnázium magyar jellegű.

A leányintézeteknél való elhelyezkedésre csak azt írhatjuk, hogy a legkilátástalanabb. Csak zárdáink vannak, itt meg elsősorban az apáca-tanárnőket helyezik el. A leányoknak éppen ezért azt tanácsoljuk, hogy ha mást tehetnek, kerüljék el az egyetemet, de főleg kerüljék el a bölcsészeti és a természettudományi fakultásokat.

2.

A fiatal kat. papok elhelyezkedése teljesen az Egyház belügye. A végzett papnövendékek jövőjéről az Egyház gondoskodik, ezért ezzel a kérdéssel részletesen itt nem foglalkozunk.

3.

Dr. Illyés Gyula, az Erdélyi Református Egyházkerület tanügyi előadó-tanácsó-

sának közlései alapján a ref. teológusok elhelyezkedéséről a következőket írhatjuk :

Ma Erdélyben református papi pályáról, mint elhelyezkedési lehetőségről nem lehet beszélni. Azért egyszerűen, mert nem elhelyezkedési vagy megélhetési lehetőség. Mint szolgálatról és hivatásról lehet itt egyedül szó. Jól gondolja meg tehát a középiskolát végző ifjúság, ha református lelkipásztornak készül, hogy nem nyugodt életű és jó javadalmazású állások, paróchiák várnak reá, hanem egy csomó kielégítetlen szükség és megoldatlan feladat ! Ez a figyelmeztetés nem elijesztés akar lenni, hanem szigorú önvizsgálatra és önkritikára buzdító szó.

Szigorúan a feltett kérdésre válaszolva, mindenekelőtt tudni kell azt, hogy az Erd. Ref. Egyházkerületben, melynek kb. 500 ezer híve van, minden 800 lélekre esik egy lelkészi állás. Ezek közül évente 15—20 rendes és 25—30 segédlelkészi állás ürül meg. Úgy hogy a kötelező egy évi segédlelkészi szolgálat után rövid időn belül juthat mindenki rendes lelkészi állásba.

Ami a javadalmazást illeti, a segédlelkészek legtöbb helyen teljes ellátást kapnak s azon felül a kongruájukat, ami havi 700—800 lej. A rendes lelkészek havi állami segélye — ma — 700—1800 lej között van gradációk szerint. Ehhez átlag 300-

400 lejt lehet hozzászámítani, mint az egyházközség pénztárából kapott fizetést, továbbá a 10—32 hold között változó föld jövedelmét és a képét, mely utóbbi azonban nagyon rendezetlen.

A Királyhágómelléki Ref. Egyházkerületről sajnos nem tudunk hasonló kimutatót adni. Nagy általánosságban a következőt mondhatjuk: a lelkeszi állások száma nemcsak abszolút értékben, hanem relative is kevesebb, ellenben a javadalmazásuk általában jobb, mint az erdélyi paróchiáknak.

4.

A református tanárjelöltek elhelyezkedésével kapcsolatosan ugyancsak **dr. Illyés Gyula** a következőket mondja:

Egyházkerületünk iskoláiban egyelőre évenként kb. 15 üresedő helyre lehet számítani, értve ezalatt a nyugdíjba menő tanárok és a jelenleg még elég sok, iskoláinknál tanító állami tanárok megüresedő helyét.

Jelenleg a *francia és számtan* szakokon van a legtöbb kálvinista tanárjelölt. Ezzel szemben a francia tanszékek tanárai iskoláinkban jórészt fiatalok, minthogy ezt a tantárgyat csak 1919 után tanítják iskoláinkban.

Számtan tanszékre fognak pályázni a tiszta számtan szakosokon kívül a fizika-számtan szakosok is, akiktől a fizika taní-

tásának lehetőségét a törvény elvette, amennyiben a fizikát a kémiával egy kategóriába osztotta s az intézeteknek előnyösebb — anyagi szempontból fizika-kémikusokat alkalmazni, mint fizika-számtan szakosokat.

Német és filozófia főszakra ne menjünk. Mert iskolánként és hetenként 8 óra német és 4 óra filozófia tanítására a jelenlegi tanárszám hosszú ideig elégséges. Az esetleg üresedő állásokra a jelenlegi tanárjelöltekből bőven lesz pályázó.

Valamivel kedvezőbb kilátás a *román nemzeti* tárgyaknál, amelyeket legtöbb iskolánkban még ma is román nemzetiségű tanárok tanítanak.

Történelem és földrajz szakokon az eddig nekiindultak száma belátható ideig fedezi a szükségletet.

A *természettajz*, tekintve, hogy 3 újonnan végzett ember teljesen készen áll, az üresedő állások elfoglalására kilátással nem bíztat.

Reményt nyújt néhány év múlva az elhelyezkedésre a *latin* főszak és a *fizika-kémia*. Magyar tanszék is lesz üresedő pár év múlva, de erre is már túl sok a pályázó.

Ebben a pillanatban 200 (!) kálvinista magyar tanárjelölt van a kolozsvári egyetemen.

Összehasonlítva ezt a számot az elhelyezkedési lehetőségekkel, világos tény-

ként kell leszögeznünk, hogy az egykori súlyos probléma, a hiányzó tanárok pótlása teljesen megszűnt probléma lenni és máris úgy áll a dolog, hogy a kérdés a visszájára fordult s ma már így fogalmazható meg: hova tesszük a 200 tanárjelöltet, ha végező?

5.

Gállfy Zsigmond, a kolozsvári Unitárius Kollégium igazgatója a főiskolások elhelyezkedéséről a következőket mondta:

Az unitárius egyház keretein belül — a teológusokat kivéve — kb. 10 évre előreláthatólag a két Unitárius Gimnáziumban — csupán francia és román nyelvszakos tanárt tudunk alkalmazni. — Az Egyház más főiskolai végzettségű embert elhelyezni nem tud. Anni a szabad pályákat illeti, azt tanácsolom, — hogy *csak a legkiválóbbak tanuljanak tovább.* — Továbbá minden kisebbségi tanuló bármily kezdő fizetéssel állást fogadjon el, mert sokkal jobb, ha kis állása van valakinek középiskolai végzettséggel, mintha főiskolai diplomával szaporítja az állás nélküli intellektüelek számát.

A jogi pálya.

Irta: **Dr. Hattaludy Pál** ügyvéd.

A jogászból minden lehet! Ezzel jellemezték a múltban a jogi pályát s ez a jellemzés elvileg még ma is megállja helyét.

Alig van az állami igazgatásnak olyan ágazata, ahol jogvégezett egyénekre szükség ne volna. A bíróság, a pénzügy, a közigazgatás (megye, város, rendőrség), a vasút, a posta, a szakminisztériumok jogügyi osztályai, sőt maguk a szakminisztériumok is részben jogvégezett egyéneket alkalmaznak a magasabb képesítéshez kötött állásokban.

Elhelyezkedési tere a jogászoknak ezen kívül még az ügyvédi, bírói és közjegyzői pálya.

Állami alkalmazás és közjegyzői állás azonban csak kinevezés útján nyerhető el. Egyedül tehát az ügyvédi pálya az, amelyet a megfelelő képesítéssel bíró jogász akadálytalanul választhat.

Az állami szolgálatban a bírói pályához a jövőben jogtudori képesítés és a törvényben előírt gyakorlati idő (3 év) eltelte után bírói vagy ügyvédi vizsga szükséges.

A bírói vizsga letételéig a jogtudor a bíróságoknál gyakornoki vagy jegyzői állást tölthet be.

A többi állami szolgálatban elegendő az államvizsga (licența) vagy az államtudományi doktorátus.

Az ügyvédi pályához a jogtudori oklevelen kívül 3 évi gyakorlat és ezután ügyvédi vizsga kívántatik.

A közjegyzői állás elnyeréséhez bírói vagy ügyvédi vizsga s ezenkívül közjegyzői gyakorlat szükséges, amelyből 2 év a bírói vagy ügyvédi vizsga után töltendő el.

Az ügyvédi és közjegyzői pályákra a jogtudományi doktorátussal rendelkező egyén mint ügyvédjelölt vagy mint közjegyzőjelölt helyezkedhetik el.

A jogi végzettséggel választható minden ezen pályákhoz megkívántatik még a fedhetetlen előélet, a román állampolgárság és az államnyelv teljes ismerete.

S míg elvileg az elhelyezkedési lehetőség korlátlanul meg van, az *elven felül többet ma alig mondhatunk, mert jogvégzett egyén számára valamennyire is kielégítő elhelyezkedés csak igen gyéren található.*

Jogászanyagban a termelés évek óta sokszorososan felülmúlja az utánpótlásra megkívánt szükségletet. Éppen ezért *állami szolgálatot elnyerni csak rendkívüli szeren-*

csével sikerülhet. Ugyanez áll a közjegyzői állásokra is.

Az ügyvédi pálya választásának akadályai ugyan nincsenek, de a folyton súlyosbodó gazdasági helyzet miatt falvakon már úgyszólván semmit sem nyújt. Kisebb városokban a jól bevezetett régi irodák még fenntartják magukat valahogy. Nagyobb centrumokban pedig átlag 5—6 irodáról lehet azt mondani, hogy a várakozásnak megfelelően jövedelmeznek.

A közjegyzői irodák helyzete semmivel sem előnyösebb, minél fogva ügyvédjelöltekre vagy közjegyzőjelöltekre ritkán van szükség.

Biztos megélhetést tehát a jogi pálya jelenleg csak nagyon szórványosan nyújt s kizárólag csak annak ajánlható, aki tisztán a szerencsére vagy nagy összeköttetéseire alapítja ezen a pályán a jövőjét.

Dr. Hatfaludy Pál cikkével kapcsolatosan megjegyezzük, hogy a fentiekben kizárólagosan csak annak a jogi pályának lehetőségei fejtettek ki, amely a régi gyakorlat szerint nyújt cselekvési és kereseti alkalmat a jogásznak. De ép a jogászokkal kapcsolatosan kell hangsúlyoznunk az új keretek szükségességét, amelyeket a népszervezésbe beálló új jogásznemzedék hivatott kialakítani.

Az orvosi pálya.

Írta: **Dr. Jancsó Béla** orvos.

A világháború utáni években minden u. n. szabad pályát, de főleg az orvosi pályát valósággal előzönlötték a hallgatók. Így volt ez Európaszerte. S mióta a romániai magyar ifjúságban is győzött a józan belátás, s tanulmányait belöldi főiskolákon folytatja, hogy itt maradhasson a szülőföldjén, nálunk is éveken át jelentős számban iratkoztak be az orvosi karra a magyar fiúk és lányok. Ez a folyamat az utóbbi években megváltozott. Egyre kevesebben mennek orvosnak, s az elmúlt években alig néhányan iratkoztak be. Ha ezt a jelenséget *pusztán a kenyérkereset szempontjából* nézzük és a mai napi elhelyezkedés nehézségeit mérlegeljük, igazat kell adnunk azoknak, akik kerülnek az orvosi pályát. Már nem jó pálya az orvosi, mint a konjunktúra éveiben. Magyar orvosnak pedig, kisebbségi sorban milyen elhelyezkedési kilátásai lehetnek?

Adatokkal felelni erre nem tudunk. A romániai magyarságnak nincs olyan szerve,

amely nyilvántartaná, hogy hány magyar orvos és hol él, amely tehát adataival a pályaválasztást irányíthatná vagy az elhelyezkedési szándékokat megvalósuláshoz segíthetné. Mint minden orvosnak, *elvéleg* nyitva áll az út az állam egészségügyi szervezeté, ben való elhelyezkedéshez. A körorvosok városi tisztviselők, állami kórházi orvosok, betegsegélyző orvosok, vasuti orvosok stb. lehetnek kisebbségek is, — ha kinevezik őket. Erre azonban egyre kevesebb a remény, miután relatív túlerő van már román orvosokban. Ha néhány kisebbségnek sikerül is, de *általában* ezekben az intézményekben nagyszámú magyar orvosnak az elhelyezkedésére nincs kilátás.

Mindössze három magyar kórházi intézmény van Románia egész területén magyar erkölcsi testületek kezében: a ref. kórház Kolozsvárt, a marosvásárhelyi szanatórium és a nagyváradi Szent-József kórház. Ezek magyar orvosokat alkalmaznak, de nagyon keveset vehetnek fel. — Marad lehetőségnek még intézményeken kívül a városokban való elhelyezkedés, a magánrendelésből való megélés. Ez városokban elsősorban a speciálistáknak nyújt előnyt, amit az orvosi pálya elvégzése után újabb 2—4 évi egyetem melletti specialitási kurzusok letétele után szerezhethet meg az illető. Akkor is alig nyújt megélhetési lehetőséget.

Az intézmények és a többi kisebbségi orvosok (különösen a zsidóság) szervezettségével szemben áll a magyar szervezetlenség, ami miatt pl. Kolozsvár magyar orvosi karának nemzetiségi aránya mélyen alatta van a lakosság ilyen arányának. A városok általában telítve vannak orvossal, s talán innen ered az az újabb köztudat, hogy nem érdemes orvosnak menni.

Ugyanakkor azonban 150-nél több körorvosi állás betöltetlen az ország területén. Ugyanakkor fiatal magyar orvosok számára is vannak nem hivatalos letelepedési lehetőségek a falvakon. E sorok írójához egy év alatt 3 megkeresés érkezett, vidékekre kerestek magyar orvost. Hosszas utánjárással sem sikerült találnom. (Jó megélhetést biztosító állásokról volt szó!) Gondolkozásunkban is hiba van, amit csak tarkogatunk azzal a különben igaz érvvel, hogy az annyira szükséges orvosi továbbképzés úgyszólván csak városban lehetséges. Valójában a legtöbb fiatal orvosban az a titkos gondolat él, hogy a városban legalább a kultúra pótolja a gyenge praxist.

Megdöbbentő társadalmi szervezetlenségünk kétségtelenül kilátástalanná teszi a magyarorvosi elhelyezkedést úgy a falvakban, mint a városokon. Itt állunk annál a kérdésnél: *menjen-e egyáltalában orvosnak magyar fiú?*

Ha kizárólag a kenyérkereset és a jó jövedelem mai lehetőségeit nézzük, csak azt mondhatjuk: nem érdemes. A várható megélhetés nem áll arányban a befektetett pénzzel és a legalább 7 év tanulmányi idő fáradságával.

Nekünk azonban *nem szabad* kizárólag a kenyérkereseti szempontot nézni. Nem igazi orvos az, aki *csak ezért* ment orvosnak! Nincs pálya, amelynek becsületes betöltéséhez olyan elválaszthatatlanul hozzátartozna a személyes lemondás, az egyéni élet áldozata, mint az orvosi pályához. Ebben van egész súlya, de ebben egész dicsősége is. Csak az menjen orvosnak, aki ezt megérti és erre elszánja magát. Akiben ez a szent láng: az embertársunkon segítség — felgyult, az az anyagi nélkülözéseket is inkább elviseli. Hivatását igazán csak az ilyen orvos töltheti be.

Az erdélyi magyarságnak *ilyen orvosokra* szüksége van. Mióta kisebbségi sorban élünk, a kultúráért és a kenyérért folytatott küzdelem mellett mintha elfeledkeztünk volna arról, hogy ugyanilyen *életbe vágó kötelesség a magyar egészségért való közös küzdelem is*. Népünket népbetegségek pusztítják (tüdővész, vérbaaj stb.). Alig van, aki őket gyógyítsa és *nincs senki, aki őket felvilágosítsa, hogy ezek a betegségek miként előzhetők meg*. Népünket *élettani* mivoltában

fenyegetik elkorcsosulással a betegségek és nincs senki, aki az egészségesebb nemzedékek létrehozásának világszerte annyira előrehaladott tudományával, az eugenetikával vegye fel a harcot az egészségesebb magyarságért.

Az általános orvosi feladatokon kívül ilyen *sajátos magyar orvosi* feladatai vannak az erdélyi magyar orvosnak, s ezekről a feladatokról való lemondás az életről való lemondást jelentheti. Ide új orvosi nemzedék kell, amely ezek tudatában és tudásában felnőve majdan felveszi a közös harcot is az erdélyi magyar egészségért. Ennek a nemzedéknek pedig megérettést annak a társadalmi szervezkedésnek kell adnia, amely nélkül kulturálisan és gazdaságilag is elpusztulunk, de amely itt-ott már megindult. A Torda megyei Mészáros és vidéke pl. Balázs Ferenc unit. lelkész kezdeményezésére a teljes szövetkezeti megszervezés gondolatába az orvosi önellátást is beiktatta. Lakást, fuvardíjt, havi kis fix összeget kap az oda letelepedett fiatal orvos, aki az utat mutatja, amelynek révén az erdélyi magyar nép egészségének őréhez és irányítójához, az öntudatos új erdélyi magyar orvosnemzedék pedig kenyéréhez és történelmi hivatásához eljut.

Aki ezt az emberi és magyar hivatást átérzi, csak az menjen ma orvosi pályára.

De az aztán menjen is, mert reá nélkülözhetetlenül szükség van. És ha emberi és magyar orvosi hivatását itt akarja teljesíteni, csak belföldi egyetemre iratkozzék és belföldön szerezze meg speciálitását is, mert úgy a külföldi diploma, mint a speciálitási vizsga csak külön nehéz és hosszú, sok új vizsgát jelentő nosztrifikálási eljárás után válik belföldön is érvényessé. És csak azután menjen külföldi tanulmányútra. Ez a módszer abból a szempontból is hasznos, mert kész diplomával és speciálitási vizsgával néhány hónap alatt többet tanul külföldön, mintha éveket hallgatott volna a leg-híresebb külföldi egyetemeken, amikor is az orvosi alapismeretek fárasztó megtanulása köti le minden idejét és erejét.

Háromféle okból lehet orvosi pályát választani. Van: aki egyszerűen pénzt akar keresni és ezt itt véli elérhetőnek. Van: akit tudományos ambíciók fűtenek. Végül van — ha van — olyan, akit az ember-szeretet visz erre a pályára. Nem tudom: ez utóbbi szempont megfordul-e 17—19 éves ifjaink lelkében, különösen az új nemzedék lelkében, a materialista apák eszménynélküli fiainak lelkében, — ugyanis számunkra: erdélyi magyar orvosok számára csak ez a szempont jelent hivatásra ösztönzőt. (Dr. Nagy András)

A mérnöki pályáról.

Irta: **Hexner Béla** okl. vegyészmérnök.

A mérnöki pályára Erdély magyar fiataiságából túl kevesen mennek. Én ezt a pályát az erdélyi magyarság figyelmébe ajánlom és felszólítok mindenkit, aki anyagilag, erkölcsileg és tudásilag erre alkalmasnak tartja magát, hogy *lépjön erre a pályára*, mert van munka és feladat elég, sokkal több, mint amennyi ember van, hogy azt kellőképpen elvégezhesse. Azonban vigyázni kell: nem minden fiatalember való mérnöknek.

A mérnök-foglalkozás annyit jelent, mint exact tudományt: teóriát gyakorlatilag, hasznóhajtóan alkalmazni. A mérnöknek tehát sok teóriát kell nagyon jól tudnia, de rengeteg tapasztalattal is kell bírnia, hogy ezeket a teorétikus tudásait a gyakorlatban alkalmazhassa, nevezetesen úgy, hogy a megoldások nemcsak műszaki föladatok megoldásai legyenek, hanem gazdaságilag is eredményt mutassanak fel, röviden: hasznót hajtsanak.

Aki mérnöknek megy, annak tudnia kell elsősorban és mindjárt, amikor erre a pályára lép, hogy minden hely, minden

üzem, amelyben gyakorlatot folytat, beteg. Beteg gazdasági kihasználhatóságára vonatkozólag, a termelési időt illetőleg, hiszen minden üzem embernek a műve: gyarló. A mérnöknek a feladata: ezeknek a hibáknak a csökkentése, az akadályoknak az elhárítása, a hasznothajtóságnak az emelése. A tudomány, a műszaki tudományok haladnak, sőt az idővel rohannak. A mérnöknek lépést kell velük tartani, tehát a mérnök tudása nem kulminál a diploma átvételekor. Az a mérnök, aki a teoretikus tudás és tapasztalás gyűjtésénél egy percre is megáll, az a pályán elbukik, mert túlhalad rajta az idő. Az alap tehát, amely egy mérnök működését képezi a mélybeható teoretikus tudás és a saját gyakorlata által szerzett tapasztalat. Az átlagos mérnöknek tehát nem kell sokoldalúnak lennie, de *a maga meghatározott zárt területén tökéletesnek*. Értem ezalatt, hogy a vaskohásznak nem kell tökéletesen tudnia a teóriát és a gyakorlatot, míg az ércből dinamó lesz vagy rugóacél. Elég, ha tudja a teóriát és a gyakorlatot, míg az ércből nyersvas lesz, de ezt aztán a legnagyobb alapossággal, a legrégebbi idők gyakorlatától a legmodernebb földolgozási lehetőségig, sőt még azon túl. És mindig a gyakorlati hasznosságra vonatkoztatva.

A mérnöknek aztán szem előtt kell

tartania folyton és állandóan a tökelehetőséget. *Egészséges tőkealap: ez legyen az első naptól kezdve működésének alapja.*

Erdély műszakilag és mérnökileg szűz terület. A vizek, a szél és más energiaforrások itt kihasználatlanul hevernek. Az erdők termésének nagy része már virágzásától kezdve rothadásra van ítélve. Erdély magyar fiatalsága lépjen a mérnöki pályára minél nagyobb számban. *De vesse magát alá egy szűkebb irányításnak. Ne mindnyájan és ne sokan válasszanak egy szakot.* Le kell mondaniok róla, hogy állami vagy közhivatalt viseljenek és vállaljanak. Ennél fogva az általános tudás nem fontos. *Mindenegyik speciálista legyen, a maga területén tökéletes.*

Erdélyi magyar fiuk a mérnöki pályákon oszoljanak meg. Menjenek vegyész, erdész, bányász, vashohász, fémkohász pályákra. Elektromoskémiára minél többen. De mindig és szigorúan a fent kifejtett szempontok figyelembevételével. Már induláskor. És akkor ne legyenek tekintettel arra, hogy melyik egyetemen vagy műegyetemen tanulnak, hanem *keressék ki a céljuknak és tudományuknak megfelelő professzort.* Mert egy professzornak a tanítványai mindig speciálisták lesznek és mindig el fognak tudni helyezkedni.

A fiatalság a gazdasági pályán.

Irta : **Török Bálint**, az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgatója.

Az összes foglalkozási ágak között a legszebb a gazdálkodás. De a legtöbb munkát, energiát, kitartást, ernyedetlen szorgalmat és tudást is ez a foglalkozási ág kívánja meg. A gazdának sokoldalúnak kell lennie, mert a gazdának nemcsak termelőnek és kereskedőnek, hanem vegyésznek, fizikusnak, szellemi és fizikai munkásnak is kell lennie egy személyben. Dolgoznia és talpon lennie kell, ha a körülmények úgy kívánják nemcsak 8 órát naponta, hanem pitymallattól sötétig és olykor éjszaka is. Tehát elsősorban erős fizikum, jó egészség szükséges e pályához, ha eredményt akarunk felmutatni.

Amikor pályaválasztás előtt áll egy érettségiző fiatalember, vessen számot magában, hogy van-e fizikai ereje, egészsége, van-e anyagi lehetősége vagy támogatásra kilátása, hogy a gazdasági akadémia négy évfolyamát akár Romániában, akár más országban elvégezze. Ha sikerült elvégeznie az akadémiát, akkor jön a másik nagy kér-

dés, hogy hol tud elhelyezkedni? Akinek van földje vagy pénze birtokvásárlásra, könnyebb a dolga. Akinek azonban földje nincsen, azt mondhatjuk, hogy az csaknem kizárólag az államnál helyezkedhetik el. Más lehetősége alig van. Ez pedig csaknem lehetetlen a kisebbségi sorsban, vagy ha, kivételesen be is kerülhet az államhoz valaki, a maihoz hasonló viszonyok között mindenkor ki van téve az elbocsátás veszélyének.

Romániában a legnagyobb gazdaság 200 kat. holdnyi kiterjedésű. Kivételesen egynéhány helyen meghaladja az 500 kat. holdat. Ez a terület azonban nem elegendő arra, hogy a tulajdonosa okl. gazdatisztet tarthasson birtoka jövedelméből. Ezért van olyan kevés kilátás a magángazdaságban való elhelyezkedési lehetőségre. Természetesen szabály nincsen kivétel nélkül és ez sem jelenti, hogy akár 200 hold föld jövedelméből két okleveles gazda is ne tudna megélni. Ehez azonban az kell, hogy a gazda testestől-lelkestől minden tudásával *speciális termelési ágakat karoljon fel*, azokból is kiváló minőséget állítson elő és az értékesítést is úgy tudja megszervezni, hogy minél közelebb jusson a fogyasztóhoz és ne a kereskedelem arassa le a termelő munkájának a gyümölcsét.

A romániai gazdasági akadémiák gazdamérnököket nevelnek. A magyarországi

gazdasági akadémiák nagybirtokok részére nevelnek gazdákat és gazdatiszteket. Olyan gazdasági középiskola, amely az erdélyi kis-közép birtokokhoz szükséges gyakorlati kiképzéssel járó elméleti képesítést nyújtana, Romániában nincsen. Így tehát *gazdasági akadémiára csak az az érettségizett fiatal-ember menjen, akinek birtoka van vagy akinek kilátása van örökölt birtokra*. Szegény fiuknak az akadémia elvégzése után kevés kilátása van e pályán kenyérre. Aki-
nek birtoka van város közelében, kertészetet létesíthet, több jövedelmet biztosíthat magának ezzel, mint a mezőgazdasági termeléssel! Ehez azonban nem kell érettségi sem.

Azoknak a tanulóknak, akiknek szülei mezőgazdasági ingatlan felett rendelkeznek, azt tudom ajánlani, hogy addig is, amíg Romániában megfelelő gazdasági középiskola létesül, menjenek ki külföldre *a négy gimnázium elvégzése után, iratkozzanak be gazdasági középiskolákba* és ott elsőrendű gyakorlati gazdákat nevelnek belőlük és a szü-
leik kis birtokán hasznos munkát végezhetnek úgy szüleik számára, mint saját maguk jövőjének biztosítására. Nekünk vissza kell mennünk a faluba ; ott viszont elsősorban jól képzett öntudatos gazdákra van szükségünk !

A kereskedelmi és az ipari pályákról.

Irta : **Dr. Bereczky Ernő**
keresk. és iparkamarai titkár.

A kereskedelem és ipar terén mutatózó érvényesülési lehetőséget csak az használhatja ki, aki a mindenkori gazdasági helyzethez, az adottságokhoz igazodik. Ehhez kell igazodniok azoknak az ifjaknak, akik ezeket a pályákat választják.

I. *A kereskedelmi pályákon* ma a bankok és a nagyvállalatok nem nyújtanak elhelyezkedési lehetőséget. Erdély tőkeszegény. Bankjaink leépítenek, a kereskedelmi és iparvállalatoknál alig van elhelyezkedési lehetőség, s a kereskedelmi akadémiai végzettséget feltételező állami, városi és megyei hivatalokba se lehet bejutni.

A kereskedelmi pályán mégis vannak lehetőségeink, de csak úgy, ha ezeket *magunk teremtyük meg* s ha kihasználjuk az önként adódókat. — Első ilyen lehetőség az, hogy *a fiatal ne hivatalnoknak menjen nagyvállalathoz, de igyekezzék magát önállósítanl.* Olyan vállalathoz menjen, ahol ennek kitanu-

lásához mód van, nyitott szemmel, a többlet munkától nem irtózva szerezzék meg felkészültségét. Egyik legjobb tanuló hely a szállítási és nemzetközi szállítási vállalat. Itt közvetlenül tapasztalhatja, hogy *kereskedelmi pályán nyelvtudás nélkül meg nem élhet*. Legalább a német nyelvet kell írásban és szóban bírnia, hogy a külföldi levelezést elláthassa és a külföldi szakvéleményeket olvashassa, továbbá, hogy a kereskedelmi pályán nélkülözhetetlen személyes tárgyalásokat elvégezhesse külföldön is.

Az önállósításnál főszempont az legyen, hogy *olyan ágával foglalkozzék a kereskedelemnek, amelynek rentabilitásáról maga győződött meg*. Ne importtal, hanem exporttal foglalkozzék. (Erről később részletesebben beszélek)

Minden kereskedelmi önállósításhoz kell bizonyos *kezdő tőke*, azonban korántsem kell annyi, amennyit pl. az akadémia elvégzésére kell fordítani. — Az önálló üzletnél fontos, hogy ne nagyban kezdjük, de sokfélével kismennyiségben, s fokozatosan haladjunk előre a jövedelmező ágban. Ha egyfélével több kísérlet után nem arathattunk sikert, habozás nélkül térjünk át más árucsoportra. Itt azonban óriási nehézségekbe ütközünk. A belföldi termelő és belföldi fogyasztó között még úgy ahogy meg van szervezve az összekötőkapocs : a

kereskedelem, de hiányzik ez a belföldi termelő és külföldi fogyasztó között. — Az új magyar kereskedőgeneráció főfeladata: felkutatni a belföldi forrásokat, azok áruát összegyűjteni és standardizálni (minőség szerint osztályozni). Hányszor fordulnak hozzám külföldi exportőrök, hogy adjak melléjük bevásárlókat, akik az árut itt összegyűjtik, mert nincs aki a termelési forrásokat nekik megjelölje. Az ilyen gyűjtőkereskedőknek nálunk nagy jövője lenne úgy a városokon, mint a falvakon.

Mert az új magyar kereskedő-nemzedéknek nem szabad megriadnia attól, hogy a faluhoz térjen vissza. A falusi szövetkezeti vezetői állás kenyeret ad. Nagyon fontos hivatást tölthet be a tanult szövetkezeti vezető, ha kötelességérzettel végzi munkáját. A vidék termelési viszonyainak tanulmányozása után olyan gazdasági vagy ipari termelésre buzdítja a népet, amelynek van piaca, elhelyezésre kilátása belföldön vagy külföldön. A tanult szövetkezeti vezetőnek igen nagy hivatása van termelő és értékesítő szövetkezeti hálózatunk megteremtésében. Fejlett fogyasztási és hitelszövetkezeteink mellett ezeket nagyon nélkülözzük, enélkül pedig a szövetkezeti rendszer nem fejtheti ki egészen a maga áldásait.

Gazdasági rendünk mai nagy átalakulásának korában mindenütt az irányított gazdaság gondolata kezd uralkodni, azaz a

termelési ágaknak a fogyasztáshoz való alkalmazása. Ezt legtöbb helyen állami kényszerintézkedésekkel kísérik meg. Kisebbségi helyzetünkben mi csupán társadalmilag, a szövetkezetek által teremthetjük meg termelőink és fogyasztóink irányítható kapcsolatát.

De a termelés megszervezésére az export szempontjából is sürgős szükség van. Ma a külfölddel való kereskedelem kompenzációs alapon történik, azaz a fejlett erdélyi nagyipar pl. csak úgy hozhat be neki szükséges nyersanyagot, ha ennek ellenében megfelelő értékű árut exportál ugyanoda. Az erdélyi magyar kereskedelem legszebb feladatai itt kínálkoznának. Felkutatni a termelési forrásokat, exportképes árutermelésre buzdítani és azokat összegyűjteni, osztályozni, ezek a feladatok. A fa- és állattexport visszaesett, ellenben hatalmas mennyiségben lennének exportálhatók ipari és gyógynövények, gyümölcs, szeder, málna, gomba, mesterséges takarmány, ásványi nyersanyagok, stb. Természetesen mindez 100 kg-ként nem képezhet csereárut, csak vagontelelekben, amiket csak rendszeres termeléssel és nagyarányú gyűjtéssel (megyék megszervezésével) lehet összehozni. Nagyon fontos ezek osztályozása (standardizálása), mert a külföld előnyben részesíti az osztályozott, egyminőségű árut.

Mindezt a feladatot elsősorban a falvainkon kell elvégezni. Az új magyar kereskedő nemzedék legyen falvaink gazdasági irányítója, ha kell ingyenes tanácsadója, gazdasági szervezője, mert ha a falu exportképesen termel és azért pénzt kap, akkor tud iparcikkeket vásárolni, egyházi adót, orvost, tanítót fizetni. A falu jóléte az egész társadalom jólétének alapja.

II. Az ipari pályákon való elhelyezkedést illetőleg újra elmondhatjuk, hogy itt is hivatalnokként alig helyezkedhetik el. Ellenben elhelyezkedhetik, mint mérnök és mint egy bizonyos irányban speciálizált mester. Ma pl. szövőmesterek elhelyezkedhetnek* és öntőmesterek is. Erre képesítéseket külföldi szakiskolák tudnak nyújtani.

Hangsúlyoznom kell a *kisipar jelentőségét*. Csekély tőkebefektetéssel létrehozhatók, kevés munkással dolgoznak és ami a fő: *a pénzkrízis idején is megállják helyüket*. Míg a krízis virágzó nagyvállalatokat döntött romba, addig a kis üzemek majdnem mind megmaradtak. Természetesen a jó kisiparosnak is feltételei vannak. Elsősorban is: legyen jó és speciálizált szakember. Azután rendezkedjék be tömegtermelésre. Cipész, szabó, asztalos stb. iparosok állnak

---

* L. Erdélyi Fiatalok V. évf. tavaszi számában: a textil-mérnökökről és a kataszteri mérnökökről szóló cikkeket.

össze bizonyos tömegfogyasztási cikkek gyártására és állíthatom, hogy ilyen társulás a leg-szebb eredményeket mutatja. (Pl. 50—60 iparos összeáll, közös eladási irodájukat egyikük tanult fia vezeti.) Az ilyen társulásoknak is a legjobb formája a termelő-szövet-zet. — A mai önellátásó (autarkia) kor-szakban ezeknek óriási előnye rugalmassá-guk: könnyen térhetnek át egyik cikkről a másikra. Van egy érettségizett iparos ismer-ősem, aki már a nyolcadik fajta tömeg-cikket hozta forgalomba.

Elnézést kérek, hogy nem sorolhattam fel olyan minta-kollekciót, amiből kényel-mesen lehetne jó pályát választani. A gaz-dasági átalakulás mai rohanó idejében ilyen összeállítani lehetetlen. Egy azonban bizo-nyos: *a ma fiatalsága nyitott szemmel kell elinduljon az életbe.* Minden pálya egyaránt nyitva és tárva is előtte. A rátermettség, a kitartó szorgalom és az igénytelenység azok a kulcsok, amelyek a pályákat megnyitják. A mai társadalomban le kell hullnia az érett-ségizettek és a nem érettségizettek közötti határvonalnak. Ma az erősek és a gyengék közé építődik a határvonal. Ha a sors több munkát mért reád, hang nélkül végezd azt, ne kelj ki ellene. Nyitott szemmel élő, rá-termett, szívósan kitartó és igénytelen, de szakképzett, intelligens új kereskedő és ipa-rosnemzedékre égető szüksége van Erdély magyarságának.

Beszélgetés Kovács Dezsőné- vel az érettségizett lányok pályaválasztásáról.

Kovács Dezsőné évtizedek óta az erdélyi magyar nő kérdéseinek a legbölcsebb és leglelkismeretesebb számontartója, figyelője, legéletrevalóbb nőmozgalmaink kezdeményezője. Alig adtam elő látogatásom célját: a kolozsvári magyar főiskolás testületek kérését, hogy az érettségizett magyar lányok pályaválasztásáról egy kis cikket legyen jó írni — szavamba vág:

— Ne is kérjen erre. A lányok úgyszem fogadják meg, amit tanácsolok. Nemrég is egy érettségizett fiatal lány számára kerestem becsületes állást. A lány előre kijelentette, hogy semmiféle tisztességes foglalkozást nem utasít vissza. Egy előkelő, feltétlenül jóhírű szálloda portási állása megüresedett. Jó fizetés, teljes ellátás, tisztességes környezet, aránylag könnyű munka. Én beprotezsáltam lányismerősömet. És akkor? Ő nem fogadta el ezt az állást. Miért? Hosszas huzódózás után azt mondta, hogy

emiatt őt úri körökben lenéznék. Ez a gondolkozás csak azt jelenti, hogy nem vagyunk tisztában helyzetünk súlyosságával, amely bizonyos előítéletekkel való leszámolásra és szigorú reálításra kötelez.

— Az első ilyen reálítás, hogy érettségi után továbbtanuló, főiskolai diplomát szerzett lányaink legnagyobb részét *egyáltalában nem tudja elhelyezni az erdélyi magyar társadalom.* Illetékes köreink bizonyára felvilágosítást adtak maguknak arról, hogy az egyházak, iskolák stb. hány magyar lányt tudnak elhelyezni. Ez nagyon kicsi szám. *Szabadpályán* pedig mégis csak jobban érvényesülnek a férfiak, s állásokban is szívesebben alkalmazzák őket. Ez nem a feminizmus és anti-feminizmus kérdése. *Ez tény.* Arról nem is beszélve, hogy a végzett férfiakban is relativ tultermelés van.

— Ha már most ilyen rosszak a kilátások, érdemes-e a lányt főiskolákra küldeni az utolsó hold föld, eladott butorok, értékesített legutolsó vagyonroncsok árán, s évről-évre tandíjra, lakásra, kosztra pénzt küldeni, az utolsó pénzt, hogy mire végez a lány, teljesen lekoldusodott családdal háta megett álljon szembe az elhelyezkedés kilátástalanságaival.

De hát akkor mit tegyenek az érettségizett lányok? — teszem fel szorongva a kérdést. — Mit lehet ajánlani nekik?

— Én ajánlani csak egyet ajánlok: a gazdasági pályát. Nézze meg a kolozsvári piacon a hóstáti asszonyokat. Az egész várost ők látják el főzelékfélékkel, konyhakertészetükből, reggeltől estig dolgozva, annyit tudnak ezzel szerezni, hogy az egész családot ebből eltartják. (Amit a férfi keres, abból földet vesznek.) Intelligens, szorgalmas lányok előismeretekkel és megszerzendő szakismeretekkel ilyen pályán szerény, de biztos kenyeret tudnak keresni, bár ez nem iroda és nem előkelő. Nagyon sok szegényedő földbirtokos család helyzetét megfordítaná az ilyen öntudatosan gazdasági munkát vállaló leány. Méhészet, gyümölcsstermelés, tejgazdaság, főzés szintén nőknek való, s jó kenyeret adó pályák. Ősszel nyílik meg Radnóton a róm. kath. gazdasági iskola nők részére, július elején pedig a székelykereszturi gazdasági iskola keretében egy tanfolyam. Ide menjenek az intelligens és öntudatos lányok.

Elismerem a Nagyságos Asszony érvelését. Kellenek épen ezekre a gazdasági ágakra intelligens nők. De mind nem foghatnak tudni ezen sem elhelyezkedni. Talán a háziipar?

— A háziipar falusi termelési és városi fogyasztói megszervezése népművészeti cikkeket is tartalmazó szövetkezeti boltokkal tényleg sok új lehetőséget adna. Érté-

kes kezdeményezések vannak ez irányban. Gr. Bethlen Mária és dr. Páll Gáborné akciói, a brassói Ágisz stb. Intelligens lányok érdeke, hogy ezeket országossá, erőssé fejlesszék; a falunak is, nekik is kenyeret jelentene. Főleg művészi hajlamú és szervezés iránt érzékkel bíró nők feladata. Ezzel kapcsolatban meg kell említenem, hogy helytelenítem azokat a törekvéseket, mikor városi leányok fognak háziszövéshez vagy készítenek népművészeti cikkeket. Ezzel a nép elől vesszük el a kenyeret. A városi lányok kitűnő új feladata lenne a régi magyar u. n. úri minták újra felfedezése, ami művészileg is meglepetés lenne s aminek könnyű volna piacot teremteni.

— Jelszavunk csak egy lehet: *megragadni minden becsületes kenyérkereseti alkalmat!* Ha ilyen akad, ne tartsanak vissza osztályelőítéletek (apám tisztviselő volt, úr volt, hogy legyek én iparos stb. stb.). Az alkalmat meg kell ragadni. Két érdekes magyarországi példát hozhatok fel, az öntudatos új magyar nő két példáját, amilyenekre kisebbségi helyzetünkben még inkább szükség lenne. Az egyik: ellentengernagy lánya. Tehetséges szobrászművésznő, kiállításokon kitüntetések is kapott. De megélni a művészetből nem tudott. Nem kesergett, hanem felcsapott: — ortopéd cipésznek. Itt *hasznát veszi anatómiai ismereteinek és mű-*

vészi mintázásának. Más. Zeneakadémiát végzett fiatal zongoraművésznő, nem tud megélni. Vidéki iskolában pedellusi állás ürül, elmegy annak. — Az már aztán megint a szomorú magyar előítéletre jellemző, hogy amikor a kisvárosban műsoros estélyt rendeztek, zongoraszám kellett volna s valakinek eszébe jutott a zongoraművésznő-pedellus, ezt az ötletet leszavazták, mert „mégse lehet a műsorra venni: — egy pedellust” Ugyanaz a gondolkozás, ami miatt az én protezsáltam visszariadt. — De öntudatos és bátor lány szembenéz ezekkel az előítéletekkel s azok nem tartják vissza az egyedül helyes új úttól, amire sok keserves csalódás után azoknak is rá kell (ha majd lehet!) térniök, akik ma foglalkozási előítéletek miatt nem látták meg a valóságot.

— Aki magában hajlamot és lelki erőt érez az ápolás nemes hivatására, annak nálunk két pompás kiképzési lehetősége van. Ha református, diakonisszának mehet és minden vallásut felvesznek „sora de ocrotire”-nak (gondozó nővér), akiket gimnáziumi végzettséggel több éven át képeznek ki hivatásukra. Mivel főként falvakon helyezik el az utóbbiakat, igen nagy a jelentőségük a népegészségügy szempontjából.

De mi lesz a művelődésükkel, hiszen ma az intelligens feleségre és anyára óriási feladat vár pl. a nemzeti művelődés meg-

örzése, gyerekeiben való fejlesztése terén is?

— Ez meg aztán igazán nincs foglalkozáshoz kötve, — feleli Kovács Dezsőné. — Sőt a biztos, nem szellemi foglalkozással szerzett kenyér művelődési alapot ad, míg az elhelyezkedni nem tudás lótas-futása közt ez lehetetlen. 5—6 gimn. osztályt ma amúgyis végez minden középosztálybeli nő. A művelődéshez anyagi alap kell és akarat kell. Ha ez megvan, ők is épenúgy elől fognak járni nemzeti művelődésük terén, mint azoknak a svájci és dán lányoknak a tömege, akik két kezük munkájával keresik meg kenyerüket és már réges-rég leszámoltak azokkal az előítéletekkel, amelyek ettől a mi lányainkat (és szülőiket) visszatartják.

— Még csak egyet. A leány természetes vágya, hogy férjhez menjen. A családalapításnál pedig ma sokkal nagyobb biztosíték egy férfi részére az olyan leány, aki kenyeret nem adó diploma (és az ezzel sajnos legtöbbször együttjáró igényesség) helyett életrevalóságot, nem szellemi pályán megszerzett gyakorlatiasságot, új józan gondolkozást hoz. Ezeket írja meg a most érettségiző lányok számára, azzal az üzenetemmél, hogy talán keserű igazságok ezek, de az igazsággal jobbminél előbb szembenézni...

Női pályák.

Az erdélyi magyar nő életkörülményeit oly kitűnően ismerő Kovács Dezsőné jelszavát e pályaválasztási tanácsadó jelszavává is tesszük a nőkérdésben s hangsúlyozzuk, hogy *az akadémiai képesítés megélhetést nem nyújt, de igényt növel, míg ezzel szemben a gyakorlatiasan gondolkozó nő új erőforrást jelent az erdélyi magyar népközösség számára.*

Erdély magyar leányainak ezért a gyakorlati pályákat ajánljuk figyelmükbe s három kolozsvári ily jellegű iskola ismertetését adjuk.

HÁZTARTÁSI FŐZŐISKOLA (Școala de menaj). Str. Avram Iancu (Petőfi-utca) 58. Két éves tanfolyam. Felvételhez érettségi, vagy tanítói oklevél szükséges. A kiképzés gyakorlati és elméleti. Az előbbi által megtanítják a növendékeket mosni, főzni, szabni, szőni, különböző kézimunkákat készíteni. Az utóbbi által kiképezik a háztartástanból, fizika-kémiából, növénytanból, állattanból, gazdaságtanból, lélektanból, egészségtanból és könyvelésből. 1933—34-ben 33 tanulója volt (melyek közül csak kettő magyar). A bennlakás kötelező, kinnlakók csak azok lehetnek, akik szüleiknél vagy közeli rokonaiknál laknak. Díjak: teljes ellátás havi 1600 lej, beiratkozási díj 200 lej, tandíj egész évre 1600 lej. A kinnlakók még külön 800 lejt fizetnek. A tanítás kezdete szept. 15.

**AZ ERDÉLYI REF. EGYHÁZKERÜLET
DIAKONISSZAKÉPZŐ INTÉZETE.** Az intézetben
felvesznek 18—40 éves református leányokat vagy
gyermektelen özvegyeket, akik onnan bármikor ki-
léphetnek vagy az alapszabályok ellen vétőket ki-
zárhatják. A gyakorlati kiképzés terén három mun-
kakörre oktatják ki a diakonisszákat: tanítói, gyüle-
kezeti és betegápolási munkára. Elkelyezésükről az
intézet igazgatósága gondoskodik. A betegápolókat a
Diakonissza Intézet Református Kórházában alkalmaz-
zák, ahol gyakorlati ápolói kiképzésük folyik. Rész-
letes felvilágosítással az Intézet igazgatósága szolgál.
(Kolozsvár, Calvin-u. 2.)

EGÉSZSÉGÜGYI VÉDŐNŐVÉREK (Surori
de Ocrotire). Három éves tanfolyam. Kiképezi a nő-
vendékeket gondozó nővéreknek. Részletes és tudomá-
nyos felvilágosítást ad, hogy a végzettek a kór-
házi, szanatóriumi munkában az orvosok segítő tár-
sai legyenek, a betegségek elterjedését megakadályoz-
hassák, segítséget adjanak az anyáknak a gyermek-
szülésnél és a nevelésben. Ebbeli tevékenységükre
különösen nagy szüksége van a falvaknak, ahol a
rászorultaknak mindenféle nevelés- és egészségügyi
felvilágosítást tudnak adni. Felvételt nyerhet minden
18 évet betöltött, legkevesebb négy középiskolát vég-
zett, román nyelvet bíró jelentkező. Felvétel tárgyai:
román, történelem, földrajz, fizika, kémia, számtan.
Érettségizettek előnyben részesülnek. Minden évfolya-
mon magasabb elméleti és gyakorlati oktatásban ré-
szesítik a növendékeket. A gyakorlati munkát Ko-
lozsvár kórházáiban és szanatóriumaiban, a klinikán és
azóvodákban végzik. A növendékek az iskolai év tar-
tama alatt kötelesek az intézetben bennlakni. 2—3
szobás kényelmes szobák állanak a bennlakók ren-
delkezésére. Felvételi kérvények Kolozsvár, Mentő-
állomás (Salvarea) címre küldendők.

FŐISKOLÁS TÁJÉKOZTATÓ

Főiskolás tájékoztató.

Főiskolás tájékoztató e könyvecske második része. S itt e lapokon ismertetjük azokat az egyetemeket és főiskolákat, ahol magyar fiatal tanulmányokat folytathat. Tesszük ezt azzal a céllal, hogy a pályát választó fiatal, ha az akadémikus pályák mellett dönt, főiskolát is választhasson. E tájékoztató rész beosztása teljesen megfelel e célnak, amennyiben városonként dolgoztuk fel az anyagot, s igyekeztünk a lehető legáttekinthetőbbé tenni minden egyes egyetemi város mondanivalóját.

A bevezetőben két dolgot ajánlunk a pályaválasztó fiatal figyelmébe :

1. Az egyetemi élet 4—6 esztendeje nemcsak a tanulás és a diplomaszerezés ideje, de a magyar társadalmi életbe való bekapcsolódás alkalmá is.

2. Az akadémiai képesítés nem jelenthet kizárólagosan csak kenyérkereseti jog-

címet, mert égető magyar kultúrfeladatok felvállalása vár fiatal intelligenciánkra.

E két szükség alapján hangsúlyozzuk ki tájékoztatónkban a kolozsvári és a bukaresti magyar főiskolás életet, ahol

1. lehetőség van a főiskolai hallgatók társadalmi megszervezésére és produktív munkába állítására s

2. biztosítva van a hallgatóság önképzése a magyar kultúrszükségletek vonalában.

A kolozsvári tájékoztató részt különösképp tágra szabtuk, mert ez az a város, ahol több mint 1000 magyar főiskolás együttélése már teljes mértékben kialakította a főiskolás élet stílusát. De ugyanezen szempontot a többi egyetemi városoknál is érvényesítjük.

Máskülönben tájékoztatónk kitér a főiskolások elhelyezkedési kérdésére (koszt, lakás), ismerteti a diáksegélyezés és a főiskolai mozgalmak lényegét s részletes utmutatást közöl az egyetemekről és a főiskolákról fakultási vagy más megfelelő beosztás mellett.

I.

**Egyetemi és főiskolai
hallgatók elhelyezkedése.**

A legtöbb első évre jövő egyetemi és főiskolai hallgató nincs tisztában a kolozsvári elhelyezkedés lehetőségeivel. Objektív szempontból nehéz a kérdést megvilágítani. Kolozsváron számtalan bennlakás van a maga előnyeivel és hátrányaival. A szülői házból Kolozsvárra jövők nehezen szokják meg a tömeglakást, korlátok közé való szorítást és különösen nehéz azoknak, akik nem tudnak alkalmazkodni. Az előnyük az, hogy a város közepében vannak, az egyetemhez és a főiskolákhoz közel, felmentik az ifjúságot apró gondok alól (fűtés, világítás, kapzsi házigazdákkal való veszekedés). A könyvkölcsönzés terén is nagy előnyük van, mivel az egyetemi tanulmányokra vonatkozó könyvek vagy nagyon drágák, vagy egyáltalán nincsenek és jegyzetet nehezen lehet kapni. A román internátusok nagy előnye, hogy nyelveket lehet tanulni, igen könnyű szerrel. Akiknek anyagi lehetőségeik megengedik, ajánljuk a kinnlakást.

Kinnlakás.

A kinnlakó teljes ellátása a városban kb. 1200—1400 lejbe kerül. Bennefoglaltatik lakás, koszt, fűtés, világítás és mosás. Két személyes butorozott szoba, szerényebb igényűek számára, a belvárosban már 600—800 lejért, távolabb eső részeken 500—700 lejért kapható. Egy személyes szoba 500 lejen felül. Ágyneműről jó ha mindenki gondoskodik. Zsebpénz mindenkinek körülményei szerint. Nem dohányzóknak körülbelül 250—300 lej. Ebéd, vacsora vendéglőben étlap szerint 700 lejtől fölfelé. Kifőzdeken olcsóbb, kb. 600—650 lej. Reggeli havonta kb. 120—150 lej. Az Ellenzék Menza ebéd-vacsorát havi 600 lejért ad.

Fiúinternátusok.

1. BÁTHORY-APOR SZEMINÁRIUM.

A kolozsvári római katolikus főiskolai hallgatók nagy része: közel 170-en az egyetem közvetlen szomszédságában lévő, százados multú *Báthory-Apor (Szent József) szeminárium* falai között élnek. A szeminárium a körülményekhez képest megfelelő kényelmet biztosít a bentlakó főiskolai hallgatók számára, ugyanis kisebb, nagyobb szobákban

mindössze csak 3—10 ember lakik együtt. Emellett tágas tanulószoba, továbbá a szórakozás céljaira társalgó- és játékterem áll a hallgatók rendelkezésére, úgyszintén folyóiratok, napilapok és kölcsönkönyvtár. A zenei élet fellendítése érdekében pedig az intézeti vezetőség nemrég zongorát is szerzett be s évek óta rádió szolgál szórakoztatásul a hallgatók üres óráiban. Végül: az intézetnek külön ének- és zenekara működik.

A bentlakó főiskolai hallgatók egyrészt az I. G. Duca (v. Egyetem) utca 10. szám alatti évszázados szemináriumi otthonban, másrészt az Avram Iancu (v. Petőfi) utca 13. szám alatti épületben laknak. A szeminárium vezetősége: Dr. Biró Vencel igazgató, Dr. György Lajos tanulmányi igazgató, Márton Áron ifjúsági prézes és Puskás Lajos felügyelő tanár. — Felvételi kérvények Dr. Biró Vencel igazgató címére: Cluj-Kolozsvár, str. I. G. Duca (v. Egyetem-utca) 10. sz. — augusztus hónapig adandók be. Havonta 900 lej fizetendő.

2. KOLOZSVÁRI REF. KOLLÉGIUM FŐISKOLÁS INTERNÁTUSA. (Farkas-u. 16.)

A kollégium főiskolás internátusába és konviktusába felvétetnek református vallásu egyetemi és főiskolai hallgatók, kik ez iránti kérésüket szeptember 1-ig a kollégium igazgatóságához beadják (Kolozsvár, Str. Kogál-

niceanu 16.). A felvétel egy iskolai évre (okt. 1—jun. 30) szól. Internátusi díj benn-
étkezőknek évi 3300 lej, kinnétkezőknek
3800 lej. Az étkezési díj napi 25 lej, havi
750 lej. Azonkívül a diák önszegélyző javára
mindenki befizet 100 lejt. A díjak évharma-
donkint vagy havonta előre fizetendők. A
felvételnél elsősorban azok kérését teljesítik,
akik teljes ellátást kérnek. Az új jelentke-
zők kérésükhöz születési anyakönyvi kivo-
natot, tanulmányi értesítést, orvosi bizonyít-
ványt, kedvezménykérők ezenkívül szegény-
ségi bizonyítványt és családi értesítőt mel-
lékeljenek. A felvett hallgatókra az inter-
nátus tanulmányi és rendtartási szabályzata
kötelező. Az internátusban 83 hely van.

A bennlakók kényelmes 3—5 és egy
8 személyes szobákban laknak. Tágas tanuló
szoba, gazdag folyóirat és lapállománnyal
rendelkező olvasóterem, több mint negyven-
ezer könyvből álló kölcsönkönyvtár, zongora-
használat, szakszerűen vezetett énekkar és
tornakör áll a bennlakók rendelkezésére.
Tanulmányi felügyelő: Gönczy László igaz-
gató, internátusi felügyelő: László Dezső.

3. UNITÁRIUS KOLLÉGIUM.

Főiskolás bennlakásába elsősorban
unitárius vallású egyetemi hallgatókat vesz-
nek fel, de felekezeti különbség nélkül min-
den egyetemi hallgató rendelkezésére áll.

Bennlakási díj havi 300 lej (lakás, fűtés, világítás). Étkezési díj unitárius pap, tanító, tanár fiainak havi 600 lej, más unitárius fiuknak havi 700 lej. Csupán ebédkosztosoknak a fenti díj fele fizetendő. A bennlakásban kb. 40 főiskolai hallgatónak van hely.

4. CĂMINUL STUDENȚESC AVRAM IANCU.
(Régi Menza Academica.) Petőfi-u. (Ștr. Avram Iancu.)

Havi teljes ellátás 1400 lej, melyben bennefoglaltatik az elsőrangú koszt (reggeli, 3 fogásos ebéd, 2 fogásos vacsora), négyágyas szobában lakás (ágyneműt a bennlakás ad huzattal együtt és annak mosatásáról is gondoskodik), gőz- és kádfürdő, tanulószoba, kaszinó, játék és olvasóterem használata. A havi 1400 lejen kívül az év elején fizetendő 200 lej használati díj, 200 lej biztosíték és 150 lej fürdődíj. Az internátusban összesen 178 fizető és 62 ösztöndíjas hely van, minden évfolyam és fakultásbeli hallgató számára. Ösztöndíj elnyerésére vonatkozó kérések október 15-ig adandók be az egyetemnek azon dekáni hivatalához, melynek fakultására a kérvényező már beiratkozott. Kéréshez csatolandó: érettségi bizonyítvány (legalább „bine” általánossal), szegénységi bizonyítvány (az egyetem „intendánsá”-nál beszerezhető hivatalos úrlapon kiállítva), orvosi bizonyítvány és ható-

sági bizonyítvány, hogy a kérvényező nem kolozsvári lakos. Október végén minden pályázó versenyvizsgát tesz román nyelv és irodalomból, román történelemből és földrajzból, továbbá szakok szerint egy-két tárgyból, a gimnáziumi anyagból. Az ösztöndíj elérése első évesek számára ilyen módon rendkívül sok feltételhez van kötve. Az Avram Iancu bennlakásnak 1933—34. iskolai évben 10 magyar bennlakója volt.

5. CĂMINUL BABEȘ

a klinikák közvetlen közelében külön az orvostanhallgatók és gyógyszerészek számára áll fenn. 3—5 személyes szobákban a havi lakásdíj télen 500 lej, nyáron 300 lej. Az internátus kosztot nem ad.

6. CASA INVĂȚĂTORILOR.

(Tanítók háza.) Bocskai-tér.

Havi teljes ellátás 1200 lej, melyben bennefoglaltatik: koszt (reggeli, 3 fogásos ebéd, 2 fogásos vacsora), 4—5 személyes szobákban lakás, fürdőszoba használat, tanuló-olvasó- és játék-terem használat. Év elején fizetendő 200 lej biztosíték és 200 lej felszerelési díj, mely alól senkit sem men-tenek fel. Teljes ágyfelszerelésről az internátus gondoskodik. Beiratkozás okt. 15-ig tart. Kérvények az „administrația Casei In-

vățătorilor“-hoz adandók be. Egész vagy fél kedvezményért folyamodhatnak azok a tanító-fiuk, kiknek apjuk valamikor tagságdíjat fizetett az Eötvös- vagy Gheorghe Lazar-alapra, melyet legalább egy befizetési nyugtával kell igazolni. A nyugtán kívül mellékelendő a szegénységi bizonyítvány. Azok a tanító-fiuk, akik kedvezményt nem kaptak, havonta 100 lejmel kevesebbet fizetnek. Az internátus okt. 1-től június 30-ig van nyitva. 1933—34 iskolai évben 6 magyar lakója volt.

Leányinternátusok.

1. A REFORMÁTUS SZERETETHÁZ.

Bennlakói tulajdonképpen középiskolások, de felvesz főiskolai hallgatónőket is. A református tanárok, lelkészek és tanítók leányai évi 7000 lejért kapnak teljes ellátást. Más társadalmi állású református szülők gyermekeinek 9000 lejért, nem reformátusoknak pedig 12.000 lejért. Mosásért évi 1000 lej fizetendő, felszerelési díj évi 100 lej. Az ellátási díj négy részletben fizetendő. Folyamodók keresztlevél, orvosi bizonyítvány és válaszbélyeg mellékelésével kérvényüket küldjék be aug. 1-ig a Szeretetház igazgatóságához, ahol részletes felvilágosítást is adnak. Calea Regele Ferdinand (Ferencz

József-út) 86. Igazgatónő: Benkő Ágnes. A bennlakóknak kényelmes háló-, tanulószobák, valamint rádióval felszerelt társalgóterem áll rendelkezésükre.

2. MARIÁNUM.

A Mariánum a „Mi asszonyunk”-ról nevezett apácák vezetése alatt Erdély legnagyobb magyar leánynevelő intézménye. Bennlakásában főiskolai hallgatónők is nyernek elhelyezést felekezeti különbség nélkül, Évente a szobák nagysága szerint 13—18.000 lej fizetendő. Prospektust mindenkinek küld az igazgatóság (Cluj-Kolozsvár, Bul. Reg. Ferdinand (v. Ferencz József-út) 64—66. sz.)

3. AZ UNITÁRIUS LEÁNYOTTHON

unitárius vallásu, de amennyiben hely marad, más vallású főiskolai hallgatónőket is vesz fel.

Mivel a díjak változnak, ajánlatos a Leányotthon vezetőségétől tájékoztatót kérni. Cím: Cal. M. Foch. (v. Kosuth Lajos u.) 10.

4. CĂMINUL STUDENTELOR UNIVERSITARE.

Calea Moșilor (Monostori-út) 72.

180 fizető és 23 ösztöndíjas hely van. Havi teljes ellátás mosáson kívül 1400 lej. Beiratkozási és kedvezménykérési feltételek ugyanazok, mint az Avram Iancu internátusban.

5. CĂMINUL FETELOR DE INVĂȚĂTORI

Str. Gen. Grigorescu (Rákóczi-út) 2.

60 hely van az internátusban. Havi teljes ellátás tanító-leányoknak 1300 lej, másoknak 1350 lej, mosással együtt. Minden év elején 200 lej butorhasználati díj fizetendő, azonkívül a nem tanító-lányok 500 lejt fizetnek az első évben a tanító-árvák számára. Jelentkezési határidő aug. 30.

6. CĂMINUL GREC. CAT. SFT. MARIA.

Str. Avram Iancu (Petőfi-utca) 58.

Havi teljes ellátás 1400 lej, mosáson kívül.

Mind a három állami internátusban vannak magyar leányok.

Lyceum-könyvtár.

Minden kolozsvári magyar főiskolai hallgatónak szorgalmasan látogatott munkahelye a kolozsvári róm kat. főgimnázium (str. Kogălniceanu—Farkas utca, 2. sz.) földszintjén 7 teremből álló Lyceum-könyvtár, mely intézmény 1759-ben alapított s így évszázados kultúrkörnyezetet nyújt az itt munkában találkozó főiskolásoknak.

A könyvtár 40.000 (tudományos, szépirodalmi és tan-) könyvet tartalmaz. Folyóirat-termében a legtöbb erdélyi és igen sok külföldi folyóirat megtalálható.

II.

Diáksegélyezés Kolozsvárt.

Kétségtelen, hogy a főiskolás élet legnagyobb problémája a diáksegélyezés kérdése. Főleg ma, amikor mind nehezebb előteremteni azt az összeget, mely a főiskolai beiratkozáshoz, az egyetemi városban való tartózkodáshoz s a tankönyvek beszerzéséhez szükséges, s főleg azért, mert a diáksegélyek összege a nehézségekkel fordított arányban és állandóan csappan.

Kolozsvárt e nehéz hivatást: a diáksegélyezést az Országos Magyar Párt Diáksegélyező Bizottsága, az Ellenzék Diákmenzája, a főiskolai bennlakások és a társadalmi egyletek alkalmi pénzsegélyei látják el.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR PÁRT DIÁKSEGÉLYZŐ BIZOTTSÁGA.

A kolozsvári diáksegélyező akciók közül a legelső az O. M. P. Diáksegélyező Bizottsága, mely intézmény 1925-ben alakult s azóta változatlanul fejt ki diákszociális

tevékenységét. A múltban természetesen ez az akció is nagyobb méretű volt, mint ma (pl. 1928—29 és 1929—30-ban több mint félmillió lejt osztott ki a Diáksegélyező Bizottság), azonban reméljük, hogy az eltelt közel egy évtized utóbbi esztendőinek csökkenő számjegyeit az elkövetkező évek alatt a növekvő számjegyek sora válthatja fel erdélyi magyar társadalmunk áldozatkészsége folytán.

Az O. M. P. Diáksegélyező Bizottsága máskülönben beiratkozási, tandíj, koszt- és vizsgadijsegélyeket oszt ki a kérvényezők között. A kiosztásra kerülő összeg azonban a mai körülmények folytán nem több évi átlagban 170—180.000 lejnél, ami viszont annyit jelent, hogy a Diáksegélyező Bizottság segélye csak *kisegít*, mert hiszen a kérvények száma minden évben meghaladja a kétszázat. S ez a szükséghez mérten kis összeg adja magyarázatát annak a döntésnek, amely szerint a Diáksegélyező első éveket nem segélyez.

A kérvények az O. M. P. Diáksegélyező Bizottsáághoz címezve, igazolt megokolással, a vagyoni állapot hivatalos kimutatásának az u. n. „foaie de avere și venituri” melléklésével (kapható az egyetemi intendánsnál) október folyamán a Magyar Párt központi irodájába (Calea Moșilor Monostori-út, 18. sz. I. em.) adandók be.

ELLENZÉK DIÁKMENZA.

Az Ellenzék Diákmenzája ezelőtt hét évvel (1927) indult meg. A napilap belátta a Kolozsvárra felkerült egyetemi és főiskolai hallgatók súlyos anyagi helyzetét és természetbeni támogatásukat a társadalomban indított gyűjtőmozgalom által magáévá tette, mindaddig, amíg kellő anyagi alappal rendelkező intézmény állandó formában megoldhatja a diáksegélyezést. A gazdasági viszonyok leromlásáig az Ellenzék diákmenzájára hétszer-nyolcszor annyi adomány érkezett be, mint az 1933—34. iskolai évben. 1929—30 évben például 447,785 lej gyűlt be és 10 ingyenes és 90 féldíjas kedvezményt adott, míg 1933—34. isk. évben felekezeti különbség nélkül csak 6 ingyenes és 38 kedvezményes egyetemi, illetve főiskolai hallgató kosztozott és 80.000 lej adomány gyűlt be. A kedvezményesek közül 9 elsőéves volt. Ez a létszám minden valószínűség szerint jövőre is megmarad. Kérések, szegénységi bizonyítvány mellékelésével, az Ellenzék kiadóhivatalához (Str. Duca, v. Egyetem-u. 8. sz.) adandók be.

A FŐISKOLAI BENNLAKÁSOK

ösztöndíjai nagyon korlátozottak és sok feltételhez kötöttek. Legjobb a felvétel kérésekor az intézeti igazgatóságtól érdeklődni.

A REFORMÁTUS MENZA.

A református nő-, leány- és férfiszövetségek és az I. K. E. lelkes munkája és áldozatkészsége lehetővé tette, hogy két éven át 25 református főiskolai hallgató kapjon teljesen díjtalanul mindennap ízletes ebédet. Kérések a Református Nőszövetséghez címezve a nyár folyamán adandók be.

SZÉKELY-TÁRSASÁG.

A Székelyek Kolozsvári Társasága minden évben szokott korlátolt számú és összegű alkalmi segélyt adni. A Sz. T. a jövőre tervbe vette segélyakciójának kibővítését.

DIÁKÖNSEGÉLYZÉS.

A diáksegélyezésnél kell megemlíteni azokat a kereseti lehetőségeket, melyeket az egyetemi és főiskolai hallgatók önerejük-ből szereznek. Sok főiskolai hallgató kap lakást vagy kosztot vagy 4—500 lejt napi 1—2 órai priváttanítás ellenében. Létfenntartást azonban erre, valamint az irodákban, üzemeknél kapható állásokra nagyon nehéz alapítani. Az irodák, üzemek nap-nap után építik le személyzetüket. A szülők pedig az iskolai díjakon kívül nagyon nehezen tudnak magántanításra is költeni. Azonban ily és ehhez hasonló kereseti alkalmat csak jó összeköttetések révén lehet kapni.

III.

A kolozsvári magyar főiskolás élet.

FŐISKOLAI MOZGALMAK.

A kolozsvári magyar főiskolai egyletek, melyek magukba ölelik az itt tanuló magyar főiskolai hallgatóság zömét, sajátos erdélyi termékek úgy megosztottságuknál, mint jellegüknél fogva. Ugyanis a főiskolai hallgatók egyrészt a felekezeti egyesületekben működnek, melyeknek létrehozó oka az erdélyi magyarság háború utáni kultúrmozgalmát az egyházak keretében indító gondolat; másrészt a Székelyek Kolozsvári Társaságának Főiskolás Szakosztályát alkotják, mely viszont a kolozsvári főiskolai hallgatóság hiába szándékolta egységes és egybefogó egyetemi egyesülete helyett az egyetlen közös érdekvédelmi szerv s egyben az erdélyi magyar ifjúság egyetlen felekezeti feletti szellemi kérdéseket tárgyaló egyesületi kerete.

Históriailag tekintve 1921-ben alakul az I. K. E. a Ref. Teológia keretében a

ref. főiskolai hallgatók bekapcsolódásával, egyénnevelő és református programmal. Időrendben a katolikus főiskolások következnek. 1928-ban létrehozzák az Erdélyi Róm. Kat. Népszövetség Egyetemi és Főiskolai Szakosztályát, mely 1932 óta Majláth-Kör névvel s az ifjú-katolicizmus elveinek megfelelő programmal működik. A katolikusok után az unitárius főiskolai hallgatók is megszervezkednek a Dávid Ferencz-Egyetel keretében s 1929 óta értékes munkát fejtnek ki az Ifjúsági Körökkel karöltve. Önálló Főiskolás Tagozatuk 1931-ben jött létre.

Ezek után külön szakasz illeti meg a kolozsvári főiskolai hallgatók oly irányú törekvését, hogy — a felsorolt felekezeti egyletek mellett, főleg a főiskolás érdekvédelem szempontjából — az egyetem keretében önálló és egységes egyesületük legyen. Több terv után a véget ma sem ért küzdelem előbb a KMEHÉ (Kolozsvári Magyar Egyetemi Hallgatók Egyesülete), majd a „Bólyai Művelődési Kör” érdekében folyt, azonban ez a szándék a főiskolai törvény és az egyetemi szabályzat tiltó rendelkezései miatt még ma sem valósulhatott meg. — Végül 1929-ben megalakul A Székelyek Kolozsvári Társasága keretében a Főiskolás Szakosztály s egyetemesen magyar programjával egészíti ki a kolozsvári magyar főiskolai mozgalmak képét.

1930-ban a fenti mozgalmi törekvések világába új hanggal szól bele az „Erdélyi Fiatalok” című főiskolás lap, majd igen látogatott szemináriumainak segítségével eredményesen vett részt a főiskolás továbbképzés nehéz munkájában. Ebben az évben a lap a főiskolás keretből a romániai új magyar nemzedék lapjává lett, kapcsolatai azonban a főiskolás élettel nem szűntek meg.

Végül megjegyezzük, hogy a kolozsvári főiskolai élet, bármennyire is megszokott mozgalmilag, a lehetőségekhez mérten egységesnek mondható. Az egyesületek egymással összeműködnek, sőt alkalmat találnak arra is, hogy a főiskolai hallgatóság közös problémáit közösen megtárgyalhassák.

A KOLOZSVÁRI FŐISKOLAI IFJUSÁGI KERESZTYÉN EGYESÜLET (L K E)

(Otthona Str. Braţianu 24. szám).

1921-ben alakult a ref. theologusok között, majd az összes ref. főiskolások átfogó szervévé fejlődött.

Munkaprogramját mindig a belső szükségességek és az adott helyzeti erőtörekvések határozták meg, nem felülről beindított és vezetett mozgalom, hanem az ifjúság harca önmagáért és reábizott értékeiért. Munkájának gerince és súlypontja *keresztyén egyéniségek nevelése* azon közös-

ségek számára, melyek életében majdan szerves alkatrész lesz. Így egyik legfontosabb szerve a biblia-körök a theológusok, főiskolás fiuk és leányok számára. Főiskolai tanulmányok kiegészítéseként és öntudatos feladatkereséssel *szakszemináriumokban* dolgozik. Tanárjelölt szemináriumuk a múlt évben a kisebbségi iskolaügy kérdéseit, a történelem-tanulmányozás módszereit és a magyar nyelv rendszerét tanulmányozta. Az orvostanhallgató-szeminárium igyekezett a magyar és külföldi szakirodalom kérdéseibe bepillantani. Évente két *konferenciát* rendez tavasszal és nyáron 150—300 résztvevővel. Megindulása pillanatától szerves kapcsolatban volt és maradt az ifjúsági mozgalmak többi csoportjaival és tagjai a középiskolás-, iparos- és földmivessz csoportokban dolgoznak. Falumunkája a gyakorlati munka révén a múlt év folyamán 6—8 falu terepvizsgáló munkáját, ez év folyamán pedig két kalotaszegi falu rendszeres gondozását végezte. A regátba szakadt magyarok rendszeres gondozását és kérdésének felszínen tartását végzi hosszú évek óta. A diáksegélyezés terén diákszociális csoportja éveken át segélyezte főiskolásait, majd a kérdés összpontosításával, a Férfi- és Nőszövetséggel együtt tartja fenn ingyenes diákmenzáját, hol a múlt évben 25 főiskolás étkezett. Egyháza számos kérdéseinek

felvetésével és azokban való aktív munkával ennek megújításában jelentős szerepet tölt be. Kiadásában jelerik meg immár 11 éve az „Ifju Erdély” ifjúsági lap, mely cikksorozataival és olimpiászaival hézagpótló volt és irányítja egyházunk ifjúságát. Munkája erdélyi karaktere mellett szerves kapcsolatot tart fenn a Világ-Diákszövetséggel és az Ifjúsági Ker. Egyesületek genfi világközpontjával, — mint ennek romániai tagja. Lényegénél fogva nem törekszik egyetemesre, de a magára nézve kötelezőnek felismert feladatok lelkiismeretes megoldásával véli eredményesen és becsülettel szolgálni a nálánál magasabb és szélesebb területű értékeket. Orvostanhallgató szemináriuma ez évben népegészségügyi pályázatot is tűzött ki.

MAJLÁTH-KÖR.

A katolikus magyar egyetemi és főiskolai hallgatók Kolozsvárt működő szervezete a Majláth-Kör (az Erdélyi Róm. Kat. Népszövetség Egyetemi és Főiskolai Szakosztálya). Az egyesület már hat éves multra néz vissza és mindig jelentős szerepet játszott a kolozsvári főiskolai életben. Programját most az ifjú-katolicizmus társadalmi célkitűzései s az erdélyi magyar kultúrfeladatok határozzák meg. Ennek érdekében tagjai tanulmányi szemináriumokba tömörülnek s tevékenységüket külön szakcsoportok-

ban fejtik ki. Jelenleg különösképp két csoportja működik eredményesen: 1. a pedagógiai szeminárium, mely a kolozsvári katolikus tanárjelöltek szervezete és 2. a szociális szeminárium, mely a XI. Pius pápa hirdette szociális elveknek megfelelő kiképző és gyakorlati munkát végez. A pedagógiai szeminárium rendszeres megbeszélésein ma már az erdélyi magyar iskola legtöbb égető problémája megvitatódott, s a szeminárium az 1933—34 munkaévben érdekvédelmi feladatokat is vállalt azáltal, hogy összeállította a kat. tanárjelöltek kataszterét és az 1934—35 munkaévtől kezdve irányítani óhajtja a tanári pályára készülő fiatalokat (különösképp a szaktárgyak megválasztásában). A szociális csoport munkája közismert, 1933-ban kiadott röpiratai „a társadalmi rend megújításáról” nagy szolgálatot tettek a tevékeny katolikus gondolat térhódítása érdekében. S mindezekhez járul a most szervezkedő orvosi szeminárium, amelyben a fiatal orvos nemzedék kérdései kerülnek megbeszélésre.

A Kör évente pályázatokat tűz ki, melyek a társadalmi és gazdasági, valamint faluproblémákon túl az egyes hivatások keretébe tartozó sürgető kérdéseket is felölelik. Így az 1933—34 iskolai évben hirdett s már bírálat alatt levő pedagógiai pályázatait s az 1934 évi december 1-ig meg-

hosszabbított határidejű jogi (A kisebbségi jog természetjogi alapjai), statisztikai (Értelmiségünk katasztere Erdély nagyobb városaira és a Székelyföldre vonatkozólag) és gazdasági (Gazdasági szervezeteink és szervezkedési lehetőségeink) pályázatait alkalmoszerűségüknél fogva nagy érdeklődés kísérte és kíséri. (Az utóbbi három pályázatra vonatkozólag felvilágosításokkal a szervezeti központ szolgál. Középiskolát végzettek is pályázhatnak a két utóbbinál.)

A Majláth-Kör szervezeti központja és hivatalos helyisége a Báthory-Apor szemináriumban van (Egyetem u. 10. sz. I. em. 15. szoba). Ügyvezető elnök: Márton Áron ifjúsági prézes. A kolozsvári csoport vezetője: Dr. György Lajos tanulmányi igazgató.

A DÁVID FERENCZ EGYLET FŐISKOLÁS TAGOZATA.

A Főiskolás Tagozat — mint ilyen — 1931 óta működik. Állandó székhelye Kolozsvár, de kapcsolatot tart fenn a bukaresti unitárius főiskolásokkal is. Célja — az adott körülményekhez képest — tömöríteni az unitárius főiskolásokat, lehetőleg szellemi és vallás-erkölcsi világnézet szempontjából is. Ez évben külön előadássorozatot vagy szemináriumot nem rendezett, csupán egy művészettörténeti előadást tartott. Tagjai fokozottabb egyleti munkát a helyi ifjúsági egyletben fejtettek ki.

A SZÉKELYEK KOLOZSVÁRI TÁRSASÁGÁNAK FŐISKOLÁS SZAKOSZTÁLYA.

A Székelyek Kolozsvári Társaságának Főiskolás Szakosztálya — amint bevezetőnkben reámutattunk — a felekezettfeletti összefogás szükségszerűségétől vezetve és ezzel az elgondolással alakult meg ezelőtt öt évvel, 1929-ben. S ez az öt év a végzett munka bizonyító erejével hangsúlyozza a Főiskolás Szakosztály jelentőségét.

Élve azzal a nagylelkű lehetőséggel, hogy a Székelyek Kolozsvári Társasága a főiskolás tagjai számára széleskörű szellemi és szervezeti önállóságot biztosított, alkalmat talált arra, hogy az ifjúsággal megismeresse a mindennapi és különleges erdélyi életünk legaktuálisabb kérdéseit a felekezeti egység tükrében. Sorban a társadalom és közgazdaságtani kérdések, a legutóbbi évben pedig a székelység életének minden kérdését felölelő ismertetések kerültek megbeszélésre a Szakosztály előadásain, amelyekben előadókként felekezeti különbség nélkül az erdélyi magyarság legkitünőbb szakemberei szerepeltek.

Az előadások mellett szavalóversenyekkel, közgazdaságtani pályázatokkal buzdította munkára az ifjúságot.

A Székely Társaság felügyelete alatt álló iparos tanoncok segélyezésében és ok-

tatásában is tevékeny munkát fejtettek ki a Szakosztály tagjai.

Mint egyetlen felekezeti feletti összefogó keretnek, jövőbeli feladata az, hogy még szorosabban egybefogja a magyar főiskolai hallgatók összességét, felekezeti különbség nélkül, mint közös erdélyi magyar kérdéseink egyetlen felekezeti feletti egyesületi lehetősége. S mint ilyen egyúttal hivatott arra is, hogy egyetlen *érdekképviseleti magyar diákszervvé* átépítse magát, legalább addig, míg e célra megfelelő egyetemi egyesületet nem tud kivívni magának a magyar főiskolásság.

Ezzel az elgondolással a nyár folyamán a Székelyek Kolozsvári Társasága helyiségében *felvilágosító irodát* állít fel a főiskolákra beiratkozandó fiatalok és a főiskolások részére is. A nyár folyamán ez a felvilágosító iroda bárki részére 20 lej postabélyeg beküldése ellenében a szükséges adatokat pontosan közli (pl. elhelyezkedés, beiratkozás, segélykérés, privát tanítvány stb. ügyében). Ugyancsak ez az iroda az egyetemi nyomtatványokat (pl. foaie de avere și venituri) 30 lej postabélyeg beküldése ellenében küldi, a kitöltésre és hitelesítésre vonatkozó felvilágosítással együtt.

A felvilágosító iroda az őszi folyamán a Kolozsvárra beérkező egyetemi hallgatók részére készségesen szolgál útmutatásokkal

és a legmesszebbmenő támogatással. Az iroda címe: A Székelyek Kolozsvári Társasága Főiskolás Szakosztálya, Cluj-Kolozsvár Str. M. Foch 11.

ERDÉLYI FIATALOK.

A kolozsvári és egyben az egész romániai magyar főiskolás életben jelentős szerepet játszó folyóirat 1930-ban indult meg. Mint főiskolás lap 1932 végéig havonta, azóta negyedévenként jelenik meg. 1934-ben átalakult a romániai új magyar nemzedék folyóiratává. Szerkeszti: László Dezső, főmunkatársak: Balázs Ferenc, Biró Sándor, Debreceni László, Demeter Béla, Dsida Jenő, Haáz Ferenc, dr. Jancsó Béla, dr. Jancsó Elemér, László Dezső, dr. László Ferenc, dr. Parádi Kálmán, Pálffy Károly, dr. Szilágyi Olivér, Tonk Emil, Váró György, Vita Zsigmond: technikai szerkesztő: Haáz Ferenc; kiadóhivatali titkár László András. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Calea M. Foch (Calea Victoriei) 11. Előfizetési díj fő- és középiskolásoknak egész évre 70 lei, félévre 40 lei, másoknak egész évre 120 lei, félévre 70 lei. Megrendelhető a folyóirat kiadóhivatala útján.

Az Erdélyi Fiatalok a romániai magyarság összes kérdéseinek megvizsgálásával foglalkozik. A kérdéseket tudományosan, adatokra alapítva felméri. A végzett ifjúság

munkalehetőségeinek, elhelyezkedésének égető kérdéseit igyekszik erejéhez képest szolgálni. Olvasóinak a kisebbségi élet megmozdulásait a világeseményekkel összefüggésbe állítva tárja fel. A főiskolás élet eseményeit nyilvántartja. A főiskolás kérdések harcosa és az ifjúsági kérdés tudományos kutatója.

Az Erdélyi Fiatalok több éven át végzett felbecsülhetetlen munkát *faluszeminárium* által, ahol közösen megbeszélték az erdélyi falu égető kérdéseit. Három falu pályázatot irt ki, melyre tömegesen érkeztek be értékes pályamunkák, ezeket közadakozásból jutalmazták. Minden évben főiskolás konferenciákat rendez, melyek közül különös jelentőségűek az első évesek számára rendezett *éveleji konferenciák*, ahol a főiskolákra felkerülőknak értékes szellemi irányítást adnak. Minden évben számos falu és kultúr estélyt rendezett Kolozsvárt és Erdély többi városaiban. Kiadványai: a Falu Füzetek. 1. sz. Gyallay-Papp Zsigmond: A nép és az intelligencia (20 lei). 2. sz. Demeter Béla: Hogyan tanulmányozzam a falut. (10 lej.) 3. sz. Demeter Béla: Az erdélyi falu és a szellemi áramlatok. [15 lej.] 4. sz. Mikó Imre: Az erdélyi falu és a nemzetiségi kérdés. (20 lei.) László Dezső: „Akarom: tisztán lássatok” (Széchenyi és a magyar jelen) (35 lei.) Ezek a kiadványok kaphatók a folyóirat kiadóhivatalában.

KOLOZSVÁRI ÖREGCSERKÉSZET.

Külön kell megemlékeznünk a kolozsvári főiskolás cserkészek szervezkedéséről: az öregcserkészetről, mely a férfinevelés területén felmutatott nagyszerű eredményeivel mind nagyobb tért hódít fiatalságunk körében.

A Katolikus Öregcserkészraj

mint a kolozsvári kat. gimnázium [Fântânele cohors, VII. centuria] cserkészcsapatának egyik raja működik már öt év óta. Tagjai általában a kolozsvári gimnázium volt cserkészei, akik az érettségi letétele után automatikusan belépnek az öregcserkészrajba s itt folytatják a most már komoly problémákat tárgyaló öregcserkész életet. Kíváncsok volna, hogy a vidékről feljövő egyetemi hallgatók is, de elsősorban a volt cserkészek ugyanitt folytassák a cserkészéletet. Akik ilyen értelemben tájékozódni szándékoznak, lépjenek érintkezésbe közvetlenül a csapat parancsnokával, Puskás Lajos tanárral. [Str. Avram Iancu - Petőfi u. 13. sz.]

Református öregcserkészek.

A cserkész ref. egyetemi hallgatók a kolozsvári ref. kollégium cserkészcsapatában szervezkednek. Külön rajt nem alkotnak, hanem a kollégium csapatában kiképző munkát végeznek. Felvilágosításokat a kollégiumi cserkészcsapat vezetősége ad.

IV.

A kolozsvári I. Ferdinand Tudomány-Egyetem.

Az egyetemen mind a négy fakultáson [jogi, orvosi, filozofia-irodalmi és természettudományi] a beiratkozások okt. 1—15-ig történnek az illető fakultás dekáni hivatalában. A beiratkozási űrlapok, index stb. az egyetemi intendánsi irodában szerzendők be [I. emelet jobbra]. A felvételi kéreéshez mellékelni kell az eredeti bakalaureátusi bizonyítványt, az állampolgársági bizonyítványt és a születési anyakönyvi kivonatot. Az orvos-gyógyszerészi fakultáson szülői beleegyezést és hatósági orvosi bizonyítványt is kell mellékelni. Ha a bakalaureátusi vizsgát le tette valaki, de a diplomát még nem kapta kézhez, be lehet iratkozni az inspektorátus bizonyítványa alapján, hogy az illető tanuló ilyen és ilyen jeggyel ekkor és ekkor bakalaureátusi vizsgálatot tett.

Tandíjmentességi és ösztöndíj iránti kéréseket okt. 15-ig kell beadni. Melléklendő egy egyetemi — külön e célt szolgáló —

szegénységi bizonyítvány, melynek űrlapját az intendánsnál kell beszerezni és a községi hatóság és a pénzügyigazgatóság állítja ki. [Certificat de avere și venituri].

A tanév mindegyik fakultáson okt. 1—jun. 30-ig tart.

JOGI FAKULTÁS FACULTATEA DE DREPT.

A jogi fakultás 4 év (8 szemeszter). Az első évnek előkészítő év jellege van.

A fakultásra rendes hallgatónak csak érettségi diplomával lehet beiratkozni. Azok az érettségizettek, akik a középiskola felső osztályaiban nem tanultak latin nyelvet, csak a különbözeti vizsgák letétele után iratkozhatnak be a jogi fakultásra.

A beiratkozások szemeszterenként, az első szemeszterre október 1 és 15 között, a második szemeszterre február 1 és 15 között történnek. Beiratkozni személyesen kell, csak indokolt esetben lehet külön meghatalmazott által. A beiratkozáshoz szükséges okmányok az érettségi diploma, anyakönyvi kivonat és állampolgársági bizonyítvány.

Egyetemi alapidj évenként 1500 lej, mely egy összegben fizetendő a beiratkozás alkalmával, ezen kívül még fizetendő

szemeszterenként 500 lej óralátogatási díj. Az egyetemi alapidj fizetése alól felmentést senki sem kap, az óralátogatási díj elengedését azonban lehet kérvényezni. A kérvényhez melléklendő az érettségi diploma hiteles másolata (legcélszerűbb a fakultás titkári hivatala általi hitelesítés) és az egyetem által kibocsátott nyomtatványok alapján kiállított vagyonállapoti bizonyítvány, az úgynevezett „foaie de avere și venituri.” (Ezeknek a beszerzésére és kiállítására vonatkozó útmutatásaink a tájékoztató más részében megtalálhatók.)

Az előadások és szemináriumok óra-
rendje évenként a fakultás hirdető tábláin
kifüggesztve és a beiratkozás előtt megvá-
sárolandó nyomtatványokon megtalálható.
Az óralátogatást nem ellenőrzik szigorúan,
mezeieskedni vagy állást vállalni lehet, azon-
ban nem ajánlatos, mert rendes óralátoga-
tás mellett is a vizsgák letétele alapos és
fáradtságos munkát igényel.

A három első év végén esedékes a
három alapvizsga. Az első alapvizsga, mely
egyúttal az előkészítő év vizsgája is, három
tantárgyból áll és háromtagú bizottság előtt
teendő le. A másodévre csak azzal a feltétellel
iratkozhatnak be, ha az előkészítő év végén,
juniusban vagy októkerben, sikeresen vizs-
gáztak. Ellenkező esetben az előkészítő évet
ismételniök kell. A második és harmadik

alapvizsga 5—5 tantárgyból áll és mindkettő legkésőbb a következő iskolai év júniusáig teendő le.

Vizsgadíj tantárgyanként 100 lej, javító vizsga alkalmával a díjak kétszereződnek.

Az alapvizsgák sikeres letétele és a negyedik év lehallgatása után a jelöltek abszolutóriumot (certificat de absolvire) kapnak. Akik licentiátust akarnak szerezni, azok már a hetedik szemeszter végén megkaphatják az abszolutóriumot. A licentiátus (examenul de licență) a tételes jog (drept pozitiv) öt tantárgyából álló vizsga. A legújabb ügyvédi törvény intézkedései nyomán azonban vesztett az értékéből, mert nem ad jogot az ügyvédi kamarába való beiratkozásra. Egyébként a licentiátus nem kötelező és nem is szokásos.

Az abszolutórium után a jelöltek rendszerint a szigorlatok letételéhez kezdenek, hogy megszerezzék a doktori címet. A kolozsvári jogi fakultáson kétféle doktorátus, úgymint a jogi és államtudományi doktorátus megszerzése lehetséges. Az ügyvédi kamarába beiratkozni a legújabb ügyvédi törvény szerint csak jogi doktorátussal lehet. A jogi doktorátus megszerzéséhez szükséges három szigorlat sikeres letétele és az írásban beadott doktori értekezés elfogadása. Szorgalmas tanulás mellett is az egyetemi évek elvégzése és a doktorátus meg-

szerzése igénybe vesznek legkevesebb öt és fél évet. Csak azután iratkozhatik be a jelölt az ügyvédi kamarába. A beiratkozás után kötelező három évi jelöltösködés és azok részére, akik az új ügyvédi törvény életbe léptetése után iratkoztak be az egyetemre, az ügyvédi vizsga. Ha ezek mellé számítjuk az egyévi katonai szolgálatot is. az ügyvédi diploma megszerzése legkevesebb 10 évet vesz igénybe.

ORVOSI FAKULTÁS. FACULTATEA DE MEDICINĂ.

Az orvosi fakultás a jelenlegi szabályok szerint 6 év. E hat év alatt előirt vizsgák letétele, az orvosi értekezés (teză) elkészítése, valamint a doktorrá avatást követő 2 havi kórházi gyakorlat elvégzése után lehet diplomát nyerni, mely orvosi gyakorlatra jogosít. Tehát a legszorgalmasabb munka és tanulás mellett is legalább 6 és $1/2$ év szükséges ahhoz, hogy valaki kész orvos legyen. Épen ezért az orvostanhallgató mellékfoglalkozást nem vállalhat, ha csak nem tanulmányai kárára, ugyanis az előirt hat év alatt 30 vizsgát kell letennie, doktori értekezést kell készítenie s a beosztott időben klinikai gyakorlatot kell végeznie, sőt év közben kikérdezések (colloquiumok) is vannak, melyek rendes előkészületet tesznek

szükségessé. A vizsgák minden iskolai év végén, júniusban és iskolai év kezdetén, októberben vannak (kivételek a felsőbb években engedélyezett februári egytárgyas javító vizsgálatok, amelyek azonban elsőévesekre nem vonatkoznak (s csak a vizsgák sikeres letétele után lehet felsőbb évre beiratkozni, különben az év megismétlendő a vizsgákkal együtt. Mindezek természetesen a rendszeres tanuló munkát sürgetik és szükségeltetik, komoly feladatok elé állítva az orvostanhallgatót s lekötve munkaidejének majdnem egészét órahallgatással, klinikai gyakorlattal, tanulással, vizsgai előkészülettel és végül a nagyszámú s komoly tudást igénylő évvégző és évkezdő vizsgálatokkal.

Költségek: A beiratkozás és a tandíj évente kb. 3600—4000 lejbe kerül. A vizsgadíj tárgyanként 100 lej. Könyvek szükségesek, mert a kikölcsönzés és a könyvtári könyvek használata gyakran nehézségekbe ütközik. A könyv-beszerzést azonban nagyban könnyítik a szokásban lévő könyv-vásárok s használt könyveket is elég olcsón lehet szerezni. Mindazonáltal az egyetemi költségeket a könyv-kérdés is természetesen fokozza.

S végül megjegyezzük, hogy az indexbe felveendő előadások és gyakorlati órák jegyzéke a dékáni hivatal előtti folyósón van kifüggesztve. Nagyon előnyös a francia

nyelv ismerete, mert sok szakkönyv csak francia nyelven áll az orvostanhallgatók rendelkezésére. Továbbá megjegyezzük, hogy a külföldi diplomák honosítása (nosztrifikálása) igen nagy nehézségekbe ütközik és sok külön vizsgához van kötve.

Az első évesekre vonatkozó *felvételi vizsgákról* semmi biztosat nem írhatunk. Mindig szó van róla, de elhagyhatják. Jó készülni reá, mert a felvételi vizsgához szükséges tananyag [kémia, anatomia, egészségtan stb.] elsajátítása nem vész kárba.

GYÓGYSZERÉSZETI FAKULTÁS. FACULTATEA DE FARMACIE.

(Az orvosi fakultás keretében.)

A gyógyszerészeti tanulmány két részből áll: a gyakorlati időből és az egyetemi tanulmányból.

A gyakorlati idő két év, melyet a bakaureátusi vizsga letétele után, de az egyetemi tanulmányok megkezdése előtt kell elvégezni. Letölthető bármely nyilvános gyógyszerertárban, továbbá a kolozsvári, bukaresti és jásii egyetemi, vagy a bukaresti katonai gyógyszerertárban. A gyakorlat megkezdése előtt azonban szeptember-október hónap folyamán be kell iratkozni az orvosi-gyógyszerészeti fakultáson. A beiratkozási díj 1000 lej. A beiratkozást nem szükséges személyesen végezni, elégséges megbízott ut-

án a díj befizetése és az okmányok betér-
jesztése. (A rendes beiratkozásoknál szük-
séges okmányokon kívül beadandó a gyógy-
szertári főnök által kiállított és az egészség-
ügyi felügyelőtől is aláírt bizonyítvány, mely-
ben a gyógyszerertári főnök igazolja, hogy az
illetőt gyakornoknak elfogadta). A beiratko-
zás alkalmával a gyakornok u. n. gyakor-
noki lapot (foaia de stagiu) kap, melyet az
első gyakornoki év után a dékánátushoz
küld s kérvényezi a második gyakornoki
évre való felvételét, majd befizetvén az elő-
írt díjat (1000 lej), új gyakornoki lapot kap,
melyet a második év leteltével bead az
egyetemre való beiratkozásakor.

A gyakornoki évek letelte után szeptem-
berben gyakorlati vizsgára kell jelent-
kezni, melynek sikertelensége esetén a gya-
korló visszautasítatik egy más gyógyszerertár-
ba még egy évi gyakorlatra. Erre a gyakor-
lati vizsgára előkészít egy az egyetem által
rendezett kurzus, mely augusztus 1-től szeptem-
ber 30-ig tart és amelynek részvételi
díja 2000—2500 lej, a vizsgadíj pedig 5—
800 lej. Azonban tanácsos a gyakorlati idő
alatt már készülni a vizsgákra. (Ajánlható
könyvek: Pamfil: Chemia, Istrati Longi-
nescu: Chemia pentru cl. VII. lic., Dima:
Fizica pentru cl. VII. lic., Barbulescu litog-
rafált fizika jegyzete, továbbá a gyógyszer-
észtan hallgatóktól beszerezhető jegyzetek:

Farmacognozie, Galenica, Botanica és mindenekelőtt a Pharmacopea.)

A gyakorlati idő alatt némely főnök ad ellátást, más nem ad; szokásos adni zsebpénzt is. Mindezek a főnök jóvoltától függnék, mivel nem kötelezők. A regátban az ígéretek írásba kell foglalni, azonban Erdélyben megsérti a főnököt a bizalmatlanság. Ez idő alatt a gyakornok heti fél-nap kimenőre tarthat igényt, azonban a regátban ezt is ki kell kötni írásban, valamint egyebekben is a legnagyobb óvatosság ajánlatos.

A tanulmány második része: az egyetemi tanulmány 3 évből áll. Minden évben vizsgázní kell, majd a három év leteltével a hallgató abszolvál és licentiátusi vizsgát tesz le, melynek sikeressége esetén megkapja diplomáját. A diploma megszerzése után 3 évi gyógyszerári gyakorlat következik s csak azután lehet a gyógyszerész gyógyszerértár vezető. Összesen tehát 6 év telik el, míg a gyógyszerészeti pályán keresethez lehet jutni és 9 év, míg a fiatal gyógyszerész gyógyszerértár vezető is lehet.

A Kolozsvári I. Ferdinand tud. egyetem gyógyszerészeti karát a legújabb rendelkezések megszüntetik, ill. beleolvasztják a bukaresti egyetem gyógyszerészeti fakultásába. Valószínű, hogy az ősszel már nem is lehet Kolozsvárt gyógyszerészeti szakra beiratkozni.

A TERMÉSZETTUDOMÁNYI FAKULTÁS FACULTATEA DE ȘTIINȚE.

Ezen a fakultáson a következő szakok vannak, melyekből szakvizsgát (Examen de licența) lehet tenni:

1. Számtan	6. természetrajz
2. fizika-számtan	7. földrajz-számtan
3. fizika	8. földrajz-természetrajz
4. fizika-kémia	9. földrajz-történelem
5. kémia	

Ezek közül a számtan, fizika, kémia szakvizsga nem csak tanári pályára, hanem gyakorlati és egyéb pályára is képesít. A kémia szakvizsga egy év különbözetivel mérnöki diplomát is nyújt.

Az indexbe kiveendő tárgyak és heti óraszámok a fakultás dekanátusánál vannak kifüggesztve. Az utóbbi években bevezették az u. n. előkészítő évet, (anul preperator), amelynek sikeres letétele után lehet csak felsőbb évekre beíratkozni. Ezzel az évvel együtt minden szakot 4 évig kell hallgatni, kivéve a kémiát, amely 5 év.

Az óralátogatás (különösen a laboratoriumi gyakorlatokon) kötelezők. Óránkénti névsorolvasás vagy névaláírás majdnem minden szakon szokásos. Évközben gyakran kötelező kolloquiumok vannak, az illető tanár vagy tanársegéd kívánsága szerint. Vizsga alkalom kétszer van egy évben: júniusban és októberben. Az abszolvensek

részére rendkívüli vizsga februárban van. A vizsgadíj tárgyakként 100 lej. A szakvizsga egy tudományos dolgozat elkészítéséből és szóbeli vizsgából áll. A doktori vizsgához még 2 év laboratoriumi munka szükséges. A tandíj szakok szerint van meghatározva (tekintet nélkül az óraszámokra), amihez természetesen még hozzájárul a beíratási díj is.

IRODALOM-FILOZOFIAI FAKULTÁS FACULTATEA DE LITERE ȘI FILOZOFIE.

Az irodalom és filozófiai karon a következő tárgyakból lehet szakvizsgát tenni :

1. általános irodalom és filozofia
2. filozofia :
  - a) logika és pszihologia
  - b) pedagógia
3. filologia clasica
4. modern nyelvészet :
  - a) román nyelv és irodalom
  - b) francia
  - c) olasz
  - d) német
  - e) angol
  - f) magyar " "
5. történelmi tudományok :
  - a) Ó-kor
  - b) román
  - c) modern kor

A fenti szakcsoportok közül egyet fő, kettőt mellék szaknak kell választani. (A földrajzot a természettudományi karról mellék szaknak veheti a történelem főszakos).

Bármely szakcsoportban három éven át kötelező legkevesebb heti húsz óra hallgatása. A hallgató előadások, szemináriumok megválasztása a fakultás által évenként kiadott órarend alapján történik. Úgy a fő, mint a mellékszakokból három éven át kiveendő az összes előadás és egy-egy szeminárium. A főszakból két, a mellékszakokból egy-egy szemináriumi dolgozat készíthető.

Az irodalom filozófiai karokon évenként három alkalommal lehet vizsgázni (június, október és január). A főszakból három éven át le kell tenni minden vizsgát, a mellékszakból csak két-két vizsga kötelező egy-egy évnél anyagából.

Minden szakcsoporthoz bizonyos számú kiegészítő vizsga szükséges.

Vizsgadíj 100 lej.

Háztartástan tanárnők.

A háztartási főzőiskola ismertetésénél [37. lap] nem említettük, hogy az iskola végzettjei tanárnői oklevelet kapnak, mellyel taníthatnak tanítóképzőkben gimnáziumokban, vagy kereskedelmi iskolákban.

V.

Kolozsvári főiskolák.

KERESKEDELMI AKADÉMIA.

ACADEMIA DE COMERT.

Az akadémiára felvétetnek kereskedelmi iskolai végzettséggel, vagy érettségi bizonyítvánnyal rendelkezők. A beiratkozás okt. 31-ig tart, mely alkalommal a következő okmányokat kell beadni: érettségi bizonyítvány, vagy ker. végzetteknek diploma, (akik diplomával nem rendelkeznek, mert bankban nem gyakornoskodtak 6 hónapig, azoknak elegendő az iskola által kiállított úgynevezett „dovada”); állami anyakönyvi kivonat; orvosi bizonyítvány, melyet az akadémia orvosa állít ki.

Beiratkozási díj 5350 lej, mely összegből 3350 lejt a beiratkozáskor, a többit karácsony körül kell fizetni. Tandíjmentességért legalább bine általános osztályzat szükséges.

Tanulmányi idő négy év, mely idő alatt évente kb. 10—12 vizsgát kell letenni. A másod évre csak azokat veszik fel, akik összes vizsgáikat a juniusi és őszi szeszióban leteszik. Vizsgadíj 80 lej.

Az akadémián három szekció van: bankári, ipari és tanári. Ezek elvégzése ker. isk. tanári állásra, nagyobb vállalatoknál vezetőállásra, vasútnál főkönyvelő stb. állásra jogosít. A jelzett három szekció közül csakt kettőt kötelező elvégezni, melyet a harmadik éven kell megválasztani. A tanári szekció három szakcsoportból áll: jog-közgazdaságtan, fizika-kémia-áruismeret és könyvvitel-levelezés.

Minden tárgyból van könyv, vagy jó jegyzet. — A négy évfolyamon kb. 50 magyar van.

GAZDASÁGI AKADEMIA.

ACADEMIA DE INALTE STUDII AGRONOMICE

Strada Mănăsturului — Monostori-út 3.

A gazdasági akadémiáról jelenleg pontos adatokkal nem szolgálhatunk, mert az akadémia tanulmányi ügyrendje (regulament) a jövő évtől kezdve lényegesen megváltozik. Az új ügyrend még nincsen kész s azért az adatok csak valószínűek és nem véglegesek.

Az eddigi tanterv szerint a gazdasági akadémián a tanulmányi idő 5 év. Ebből 1 év előkészítő, 3 év elméleti tanulás, az utolsó év pedig gyakorlati kiképzés valamelyik állami vagy az akadémia által elismert magán gazdaságban. A gyakorlati év elvégzése után lehet abszolváló vizsgát tenni,

mely gazdasági mérnök (inginer agronom) címet ad.

Az újabb tervezet szerint a tanulmányi idő szintén öt év lesz, minden év felosztva őszi (november—február) és tavaszi (március—juniús) szemeszterre. A tíz szemeszterből 3 szemeszter gyakorlati kiképzés, mégpedig az első év II. szemesztere gyakorlati előkészítés, a VI. szemeszter gazdasági vezető kiképzés (stagiú), a X. szemeszter pedig gyakorlati szak-kiképzés (specificare).

A 10 szemeszter (5 év) sikeres elvégzése után lehet csak gazdasági mérnöki (inginer agronom) diplomát szerezni. Ez a diploma jogot ad gazdasági iskolai tanári állás betöltésére, gazdasági közhivatalok [pl. gazdasági kamarák] vezető hivatalnoki állására és gazdaságok vezetésére.

Aki nem akar gazdasági mérnöki címet nyerni, már a VI. szemeszter elvégzése után befejezheti tanulmányait, amikor gazda [agronom] diplomát kap.

Ismétlem, ezek az adatok csak valószínűek, bizonyos azonban, hogy a jövő évtől kezdve új regulament lép életbe, amelyet a nyár végén már meg lehet szerezni az akadémia titkárától, aki válaszbélyeg ellenében szívesen szolgál felvilágosításokkal.

A beiratkozások október 20-ig tartanak. Szükséges okmányok: az érettségi

diploma [diploma de bacalaureat], állampolgársági bizonyítvány [certificat de naționalitate] és születési anyakönyvi kivonat [extras de naștere].

Különbözeti vizsga letételével gazdasági középiskolai végzettséggel is be lehet iratkozni.

A jelentkezők száma szerint van felvételi vizsga, amely egyúttal az ösztöndíj kérvényezők részére versenyvizsga is. Az ösztöndíj kérvények szeptember folyamán adandók be, amelyhez mellékelendő szegénységi bizonyítvány is [foaia de avere și venituri].

A verseny vizsga, illetve felvételi vizsga tárgyai fizika-kémia, természetrajz és a matematika középiskolai anyaga. Akik verseny vizsgán 7-es médiát nyernek, az akadémia internátusában [căminul studențesc] ingyen ellátást [bursă in natură] kapnak. Ezenkívül verseny vizsga által pénzbeli ösztöndíjat is lehet nyerni. Kisebbségi hallgatók részére ajánlatosabb a pénzbeli ösztöndíj, mert az internátusba nem szívesen vesznek be idegen nemzetiségű hallgatókat.

Díjak : A beiratkozáshoz szükséges 500 lej beiratkozási díj, ezenkívül 340 lej mint orvosi, könyvtári stb. díj.

Tandíj nincsen, ellenben a laboratóriumi díjak évenként 1500—1800 lejt tesznek ki.

Vizsgadíj tárgyankint 100 lej, amit azonban legtöbb esetben elengednek.

Az órarend minden év elején az akadémia hirdető tábláin kifüggesztve megtalálható. Az előadások látogatása kötelező. Román nyelvű tankönyvek és kurzusok vannak, amelyeknek a beszerzése a tanulás megkönnyítése céljából feltétlenül szükséges.

Felsőbb évre csak az előző év vizsgái nagyobb részének sikeres letétele után lehet beiratkozni. Az ösztöndíjasoknak minden tárgyból jó eredményt kell szerezniök, különben az ösztöndíjat elveszítik.

AZ ÁLLAMI ZENEKONZERVATÓRIUM TANÁRI OSZTÁLYA.

Secția profesorală a conservatorului de muzică și arte dramatică. Str. I. Brătianu [Király u. 14. szám.]

Középiskolai zenetanításra képesít, négy évi kötelező hallgatás után.

Jelentkezni legkésőbb szeptember 25-ig lehet. Beiratkozáshoz szükséges okmányok: állami anyakönyvi kivonat, állampolgársági bizonyítvány, érettségi diploma és egészségi bizonyítvány. Mindezeket a titkári hivatalnál található beiratkozási kérvény mellé kell csatolni. Az okmányokat a szükséges bélyegekkel kell ellátni.

Felvételi vizsga szeptember 26-án lesz. A vizsga két részből áll: zeneelméletből és

a solfegiákból való énekelésből. Mindkét rész anyaga a főgimnáziumok zenetanítási programjában elő van írva.

Beiratkozási- és vizsgadíj 300 Lei, melyet a beiratkozásnál kell fizetni. Egész évi tandíj 2400 lej, mely két egyenlő részletben fizetendő. Felét a felvételi vizsga sikeres letétele után 10 napon belül, második részét 1935 január 31.-ig kell kiegyenlíteni. Tandíjmentességet csak felsőbb évesek kaphatnak, akik legalább 9-es általános osztályzatot kaptak és szegénységi bizonyítvánnyal rendelkeznek.

A főiskolások egészségügye.

A bennlakó főiskolai hallgatókat és hallgatónőket az illető főiskolás otthon vagy internátus orvosa szokta először megvizsgálni. A Tudomány-Egyetem orvosi intézetei meghatározott napokon szintén díjtalanul vizsgálják meg és kezelik a legkülönbözőbb betegségekben szenvedő főiskolásokat. A klinikák főiskolai hallgatók és hallgatónők számára jelentős díjkedvezményt adnak, amelyet mindenki igénybe vehet annál is inkább, mert az egyetemi alapidíjban ez is bennefoglaltatik.

VI.

Kolozsvári theológiák.

REFORMÁTUS THEOLOGIA.

A kolozsvári református teológiára felvétetnek református és lutheránus vallású fiuk és lányok, akik augusztus 10-ig kérésüket az alábbi okmányokkal együtt a Theologia Igazgatóságához betérjesztik: keresztlevél; érettségi bizonyítvány; rövid életrajz; a gimnázium vallástanárának az iskola igazgatójával megerősített és lelkészének eszeresileg megerősített ajánló levele, melyben igazolják, hogy a kérvényező lelkészi pályára alkalmas; orvosi bizonyítvány, hogy hangja, hallása, beszéde stb. megfelel a papi pályának. A fenti kéréssel egyidejűleg kérni kell az internátusba és konviktusba való felvételt is, mivel minden református férfi hallgató köteles az internátusban bennlakni és a konviktusban bennkosztosni. A ref. theológiára felvesznek 13 erdélyi és 5 királyhágo melléki első éves theologust.

A beíratkozás alkalmával fizetendő 3000 lej leckepez, 640 lej beíratkozási díj, 150 lej biztosíték. Körülbelül 300 lejt kitesznek a betegsegélyző és kurzusdíjak. In-

ternátusi díj egész évre 3200 lej, konvik-tusi díj 5000 lej, mely összegek félévenként fizetendők.

Indokolt kéresem a leckepezézből kedvezményt adnak.

Az első évfolyam végén a püspök elnöklete alatt a teljes tanári kar jelenlétében az első év összes tárgyaiból minden elsőéves hallgató vizsgát tesz, melyen megállapítják, hogy alkalmas-e a pályán való tovább haladásra. *Az első évfolyam nem ismételtető.*

A theologia magán úton nem végezhető.

A nők vallástanításra és valláserkölcsi nevelésre vonatkozó pályán helyezkedhetnek el.

A kolozsvári ref. Theológiai Fakultás „Ifjúsági Egyesületé”-t a Fakultás rendes hallgatói alkotják. Az egyesület célja a keresztyén-közösségi életforma megteremtése a maga tagjai közt, az internátusi rend fenntartása és az arra szoruló tagjainak anyagi támogatása.

Céljának elérése érdekében a maga kebelén belül különböző egyesületeket létesít. Ilyenek az önképzőkör, melynek célja a szellemi önképzés lehetőségének megadása; az ének-zenekör, mely énekkart tart fenn; az önszegélyző, mely természeténél fogva a legélénkebb, életügyi segélyeket

és kölcsönöket ad ki az év elején befizetett tagdíjakból; végül a betegsegélyző, mely szintén tagdíjakból állandó házigyógyszertárt tart s egy gyógyszer-tárban a gyógyszerek jutányos áron való megszerzését biztosítja.

Az Egyesület betegsegélyezéséhez hozzátartozik az, hogy a ref. kórházban kórházi alapot tett le, hogy az arra rászorultak, rögtöni gyógykezelésben részesülhessenek.

Az Egyesületnek van külön könyvtára, olvasóterme és játékszerei.

Az Egyesület ügyeinek irányítására egyesületi elnököt és tiszteletstársakat választ, mely presbitérium név alatt működik.

AZ UNITÁRIUS THEOLOGIA.

A beiratkozás feltételei: érettségi bizonyítvány, születési állami anyakönyvi kivonat, keresztlevel, konfirmációi bizonyítvány, a folyamodó vallástanára s az iskolai igazgató által láttamozott, valamint illetékes lelkészén k az esperes által is láttamozott, zárt borítékban az igazgatósághoz címzett bizonyítványa arról, hogy a folyamodó lelkész pályára alkalmas, orvosi bizonyítvány, életrajzi adatok arra vonatkozólag, hogy a kérvényező miért lép a theológiára s középiskolai évei alatt minő ifjúsági munkában vett részt. A kérvények és okmányok július 25.-ig adandók be a Theologia igazgatóságához. Beiratkozásnál minden hallgató kö-

teles személyesen jelentkezni a dekánnál szeptember 29—30 napjain délelőtt. Minden hallgató köteles a beiratkozásnál 130 lej beiratkozási díjat befizetni. Minden hallgató tandíjmentes. Mindenki köteles az intézetben bennlakni. A bennlakási díj személyenkint 1500 lej, mely félévi részletekben előre fizetendő. Kedvezményes fizetésre engedélyt csak az igazgatóság adhat. Magántanulásra engedélyt csak az igazgatóság adhat.

Egyetemi Könyvtár, tankönyvek.

Mivel az egyetemi tanulmányok legtöbb esetben nem szorítkoznak meghatározott tankönyvekre, hanem minél szélesebb ismeretkört igényelnek bizonyos tudományágakban, ezért a szükséges tankönyveket lehetetlen beszerezni annál is inkább mivel román nyelvű tankönyvek némely szakon alig vannak. Ezért francia, német és magyar könyvekből készül a hallgatóság.

E kérdés megoldására szolgál az Egyetemi Könyvtár, ahol bőven áll a hallgatóság rendelkezésére minden tudományhoz tartozó könyv és folyóirat többféle nyelven.

Nagy előnye, hogy a nappali ott tanulásra kényelmes, csendes és jól fűtött termek vannak, valamint index alapján kölcsön is ad ki könyveket.

I.

Egyetemi és főiskolai hallgatók elhelyezkedése.

A *Bukaresti Magyar Diákotthonban* (Str. Sf. Voivozi 50.) összesen 60 hely van. A jelen iskolai évben (1933—34) mind a hatvan helyet elfoglalták. A jövő iskolai évre előreláthatólag legfeljebb 5—6 hely üresedik. A Gondnoki-Tanács első sorban a régi lakók kérvényeit veszi figyelembe, úgy hogy kevés kilátásuk van a megszüntetett kolozsvári gyógyszerészeti fakultás hallgatóinak az otthonban való elhelyezkedésre.

A városban az elhelyezkedés aránylag elég olcsó. Egyszerű bútorozott szoba, nem messze a központtól, 1 személynek 1000—1200 lej. Kosztot viszont a diákotthon menzája 1050 lejért ad s ebben havonta benne van a reggeli, az ebéd és a vacsora is.

A másik, amire figyelmeztetni szeretnénk a magyar ifjakat, akik Bukarestbe számítanak egyetemre jönni, az, hogy készüljenek fel sokkal jobban a felvételi vizsgákra, sőt, ha nincs felvételi vizsga, akkor is

szükséges a felkészülés, mert a középiskolai anyag nem elég alapnak. Kivált az állatorvosi fakultást választóknak ajánljuk nagyon, hogy készüljenek el lelkiismeretesen. Ne történjen meg, ami megtörtént a jelen iskolai évelejn. Amikor is hét magyar felvételiző közül egy se ment át.

• •

A bukaresti magyar főiskolai hallgatóság egyetlen egyesülete a *Koós Ferencz-Kör Diákosztálya*, amely 1925 óta működik. Szép tevékenységet fejt ki a diákság önsegélyzése terén, újabban pedig rendszeres, kötelező szemináriumi munkákkal segíti elő tagjai szellemi önképzését.

Bukarest — írja Andrassy Zoltán —

a magyar tragédiák szomorú színpada ahol nap-nap után keserűen belénk döbben a magyar élet és a magyar, értékek elkallódása. Mi: bukaresti magyar diákok tudjuk, hogy ezt csak úgy lehet megakadályozni, ha a szétszórtan élő magyar tömegeket összeforrasszuk és az idegen környezetben elhalványuló öntudatukat felfokozzuk és tápláljuk. Mi vagyunk az összekötő kapocs Erdély és a regáti magyarok között, rajtunk keresztül áramlik az új életet adó vér a sorvadó tagokba.

II.

A bukaresti Tudományegyetem.

JOGI FAKULTÁS

Tanulmányi idő 4 év. A beiratkozás okt. 15-től nov. 15-ig tart. Az előadások nov. 1-én kezdődnek.

A beiratkozáshoz szükséges: 1. érettségi bizonyítvány, 2. anyakönyvi kivonat és 3. állampolgársági bizonyítvány. Évi *tandij* 2500 lej vizsgadíjakkal együtt, ehhez még hozzájön 500 lej egyetemi díj (*taxa universitară*).

A 4 egyetemi éven kívül van egy év, a doktorátus, ami nem kötelező.

Mind a négy évfolyamon öt tárgy van: ezen tárgyakból lehet vizsgázni júniusban, októberben és februárban. Akinek februárban nincs meg az öt vizsgája, az ismétli az évet.

ORVOSI FAKULTÁS.

A bukaresti egyetem *orvosi fakultása* iránt érdeklődőknek készséggel ad felvilágosítást a Koós Ferencz-Kör Diákosztálya (București, Str. Sf. Voivozi 50. sz.)

GYÓGYSZERÉSZETI FAKULTÁS.

Tanulmányi idő 4 év.

A 4 (négy) évből 1 (egy) évet nyilvános gyógyszerértárban vagy valamely állam által elismert laboratóriumban kell eltölteni, mint *gyakornoki időt*. Az egy év gyakorlati idő után úgynevezett gyakornoki vizsgát kell letennie a jelöltnak (examen de validare), hogy egyetemi tanulmányait megkezdhesse. A vizsga tárgyai: 1. középiskolai fizika, vegytan és növénytan, 2. galenika és gyógyszerismeret és 3. gyakorlati vizsga (receptek elkészítése).

Az egyetemi tanulmányi idő 3 évre terjed, amely után az úgynevezett licenztavizsga következik.

Tandij: gyakornokság idején évenként 3000 lej, egyetemi tanulmány idején szintén 3000 lej. Beiratkozási díj 1000 lej. Gyakornoki vizsgadíj: 1500 lej. A gyakornoki vizsgát rendszerint október havában szokták megtartani. Akinek gyakornoki vizsgája nem sikerült, újabb 1 évi gyógyszerértári gyakorlatra utasítatik és egyúttal köteleztetik a rendes évi díj (3000 lej) befizetésére.

[A gyógyszerészet (főleg a gyakornoki évek) általános kérdéseire vonatkozó útastásokkal kapcsolatosan utalunk a kolozsvári gyógyszerészeti fakultásnál eimondottakra is. 86. l.]

ÁLLATORVOSI FAKULTÁS.

Tanulmányi idő 5 év.

A felvétel vizsga alapján történik, melyhez szükséges iratok a következők: 1. érettségi bizonyítvány, 2. állampolgársági bizonyítvány, 3. anyakönyvi kivonat, 4. egészségi bizonyítvány, 5. szülői beleegyezés, közjegyző által hitelesítve.

A felvételi vizsga tárgyai: 1. Természettudomány (növénytan, állattan, biológia és anatómia). 2. Fizika. Kémia.

Az előkészítő évre minden évben csak 60—80 embert vesznek fel. Viszont a jelentkezők száma minden évben meghaladja a 200, sőt 300-at is. Szomorúan kell megállapítanunk, hogy az utolsó években a sikerrel felvételiző magyar ifjak száma nagyon esett. Amíg ezelőtt 4—5 évvel 5—8 fiú vizsgázott évenként sikerrel és jutott be az állatorvosi fakultásra, addig az utolsó években 1—2 jutott be, sőt az 1933—34-es iskolai évre egyetlen egy magyar fiú sem.

Felvételi vizsgadíj 200 lej. Tandíj első évben 3500 lej, a többi években 2200 lej.

Felvételi vizsgára be lehet iratkozni okt. 15-ig. A felvételi vizsga okt. 15-től nov. 1-ig szokott tartani.

(Válaszbélyeg ellenében szívesen ad bővebb felvilágosítást: Mezei Miklós állatorvostanhallgató Turda, Piața Mihai Viteazul 45.)

IRODALOM-FILOZÓFIAI FAKULTÁS.

Tanulmányi idő szakok szerint változik.

Felvételi vizsga nincs. Beiratkozni okt. 15-től nov. 1-ig lehet. Az előadások nov. 1-én kezdődnek.

Beiratkoz. shoz szükséges iratok: 1. érettségi bizonyítvány, 2. anyakönyvi kivonat, 3. születési bizonyítvány és 4. 3 fénykép (6x9).

Évi tandíj 2000 lej és 1000 lej vizsgadíj.

Az előadások látogatása kötelező.

Az első évben 2 vizsgaszesszió van: 1. a szemeszteri (febr. 10), 2. az évvégi-vizsga (junius 20). A két jegy kombinációja adja a végeredményt.

TERMÉSZETRAJZI FAKULTÁS.

Tanulmányi idő 4 év. Felvételi vizsga nincs. A beiratkozás okt. 1-től okt. 30-ig tart.

Beriatkozáshoz szükséges iratok a következők: 1. érettségi bizonyítvány, 2. születési bizonyítvány, 3. állampolgársági bizonyítvány és 4. 2 drb. 6x9 nagyságú fénykép.

Évi tandíj 1800 lej (ebből 500 lej „taxa pentru Rectorat“). A laboratóriumi díjakat minden évben külön szabják meg és két részben fizethetők.

Első éven : állattani lab. 1000 lej, fizikai lab. 1000 lej, kémiai lab. 1500 lej, növénytani lab. 620 lej

Az előadások nov. 1-én kezdődnek. Vizsgaszesszió egy évben 3-szor van. Másodévre beiratkozáshoz a vizsga szükséges.

(Válaszbélyeg ellenében szívesen nyújt felvilágosítást *Gondos Géza*, természetrajz-tanárjelölt. Ojdula, Jud. Trei Scaune.)

MATEMATIKAI FAKULTÁS.

Tanulmányi idő 4 év. Felvételi vizsga nincs. Beiratkozási idő október 15-től nov. 1-ig. Dékáni engedéllyel dec. 15-ig.

Beiratkozáshoz szükséges iratok a következők: 1. érettségi bizonyítvány, 2. állampolgársági bizonyítvány, 3. születési bizonyítvány és 4. 2 drb. 6x9-es fénykép.

Évi tandíj 1500 lej.

(Válaszbélyeg ellenében szívesen nyújt felvilágosítást *Bedő Gábor*, számtantanárjelölt, Saciova, Jud. Trei-Scaune.)

A TUDOMÁNY-EGYETEM MELLETT MŰKÖDŐ »VEGYÉSZMÉRNÖKI« SZAK. INSTITUTUL DE CHIMIE INDUSTRIALĂ.

Tanulmányi idő négy és fél év. Felvételi vizsga tavaly óta megszűnt (nagyon kevés volt a jelentkező, u. i. költséges és nehéz). Ha esetleg a felvételi vizsgát ismét

életbe léptetnék, tárgyai: fizika és kémia. Az iskola beosztása német rendszerű: 2 év elméleti kiképzés és 2 év technikai kiképzés.

Első éven 5 (öt) tantárgy van: 1. kémia, (általános és anorganikus), 2. fizika, 3. számтан (integrál), 4. ábrázoló mértan és 5. géprajz.

Tandíj első éven 1700 lej. Laboratóriumi díjak: kémiai lab. 2000 lej, fizikai lab. 1000 lej.

Beiratkozási idő okt. 1-től okt. 31-ig.

Az iskola vegyészmérnöki diplomát ad.

Szükséges iratok a következők: 1. érettségi bizonyítvány, 2. állampolgársági bizonyítvány, 3. anyakönyvi kivonat és 4. 3 db. 6x9 nagyságú fénykép.

(Válaszbélyeg ellenében szívesen szolgál felvilágosítással *Gévecz Gaszton*, stud. ing. București Il. Str. Sf. Voevozi No. 50.)

ELEKTROTECHNIKAI FAKULTÁS. INST. ELECTROTECHNICI UNIVERSITAR.

Tanulmányi idő 4 és fél év. Felvételi vizsga nincs. Beiratkozáshoz szükséges: 1. érettségi bizonyítvány, 2. anyakönyvi kivonat, 3. állampolgársági bizonyítvány és 4. két darab 6x9-es fénykép.

Beiratkozni lehet okt. 1-től okt. 31-ig.

Az egyetemi szenátus határozata alap-

ján a beiratkozási, látogatási és laboratóriumi díjak összege nem haladhatja meg az 5000 lejt. (Első éven 4600 lejt.)

Az előadások nov. 1-én kezdődnek. A lehallgatott anyagból minden év végén kell vizsgát tenni. Egy évben háromszor van vizsga-szesszió: június, október és január hónapokban. Az összes vizsgák letétele után még egy külön vizsgát kell letenni (proiect de diplomă, examen de diplomă), amelynek sikeres letétele után a jelölt az állam által elismert elektromérnöki diplomát nyer, amely diploma azonban nem jogosít fel a Corpul Technicbe való belépésre.

III.

Bukaresti főiskolák.

MŰEGYETEM.

ȘCOALA POLITEHNICĂ REGELE CAROL II
(București, Cal. Griviței 132.)

Tanulmányi idő 5 év.

A műegyetemre *felvételi vizsga* útján lehet bejutni. Ez rendszerint okt. 20—30 között szokott lefolyni (a jelentkezők számától függően). A felvételi vizsgára jelentkezők beiratkozásának határideje okt. 10.

A vizsgához szükséges iratok a következők: 1. érettségi bizonyítvány vagy

kereskedelmi végzettségről szóló diploma, 2. állampolgársági bizonyítvány, 3. anyakönyvi kivonat, 4. orvosi bizonyítvány (nagyon fontos), 5. 2 db 6x9-es fénykép.

Vizsgadíj 1000 lej, amely összeg fizetése alól senkit sem mentenek föl.

A felvételi vizsga tárgyai: 1. algebra, sík- és térmérték, 2. trigonometria, aritmetika és 3. természettudomány (fizika, kémia, geológia).

A vizsga csak írásbeliből áll. Ajánlatos ezekre a vizsgákra jól előkészülni, lehetőleg román könyvekből, — a rendes középiskolai anyag nem elégséges.

A kereskedelmi diplomával rendelkezők a fentemlített tárgyakon kívül még Románia történetéből, földrajzból és francia nyelvből is vizsgáznak.

Az előkészítő év végén nincs vizsga, hanem az ezt követő szeptemberben van egy újabb felvételi vizsga a tulajdonképeni első v. A vizsga írásbeliből és szóbeliből áll. Tárgyai: az előkészítő éven tanult 9 (kilenc) tantárgy. Erre a vizsgára azok is jelentkezhetnek, akik valamely természettudományi fakultáson már hallgattak egy évet. Akik így akarnak bejutni, a fentebb említett okmányokon kívül a látogatási carnetet is kötelesek felmutatni (carnet de frecventare). A vizsgadíj itt is 1000 lej.

A bejutottak előtt öt (5) szak áll: ál-

átalános (construcția), gépész (electrotehnica), bányász (miner), ipari (industrial) és erdőmérnöki (silvic).

Tandij előkészítő éven 2000—3000 lej (a felvételi vizsgán elért pontszám szerint). A többi években 1000; ezen kívül a laboratóriumi díjak; 200—250 lej laboratóriumonként, melyeknek száma a szakoktól függ. (Részletesebb és kimerítőbb felvilágosítással szívesen szolgál: *Labud József*, elev ing. Alba-Iulia).

KERESKEDELMI AKADÉMIA
ACADEMIA DE ÎNALȚE STUDII COERCIALE
ȘI INDUSTRIALE.

Tanulmányi idő 4 év és a doktorátus.

A Kereskedelmi Akadémiára *felvételi versenypozsga* alapján lehet bejutni. A felvételi vizsgára okt. 25-ig lehet beiratkozni. A vizsga rendszerint nov. 1-én kezdődik.

Felvételhez szükséges iratok: 1. érettségi vagy kereskedelmi iskolai végbizonyítvány, 2. állampolgársági bizonyítvány, 3. anyakönyvi kivonat, 4. egészségi bizonyítvány és 5. újraoltási bizonyítvány.

A felvételi vizsga tárgyai a következők: 1. *Román nyelv*. Szabadtéma (írásbeli): pl. „miért iratkoztam be a Keresk. Akadémiára”, vagy „a mai gazdasági helyzet”, 2. *Számtan*: a III-ik osztály tananyaga és a leszámítolás (scont), írásbeli. 3. *Ro-*

mánia földrajza. (Szóbeli.) 4. *Közgazdaságtan és a jogok* (polgári, kereskedelmi és alkotmány). (Szóbeli.)

A felvételi vizsga díja 60 lej tárgyanként. Az előkészítőéven a tandíj 4150 lej, a többi éveken 2150 lej.

Az akadémiának van *bennlakása* is, 150 hely van fiuk és 50 hely van leányok számára.

Egy hónapra a teljes ellátással 2100 lej, ezenkívül minden évben kell még 600 lejt fizetni felszerelés e.

(Válaszbélyeg ellenében szívesen ad felvilágosítást *Szathmáry Kamilló* keresk. akadémiái hallgató Tg.-Mureş)

TESTNEVELÉSI FŐISKOLA INSTITUTUL SUPERIOR DE EDUAȚIE FIZICĂ.

Tanulmányi idő 4 év.

Felvételi vizsga van. A felvételi vizsgát október 16—24 között szokta megtartani a főiskola. A vizsgára szept. 15-től, okt. 14-ig lehet beiratkozni.

A beiratkozáshoz szükséges akták a következők: 1. bélyeggel ellátott kérvény, 2. érettségi bizonyítvány, 3. születési bizonyítvány, 4. állampolgársági bizonyítvány és egy elismervény az ottani sorozóbizottságtól, hogy eleget tett katonai kötelezettségének (Ez azokra vonatkozik, akik betöltötték a 21. évet.), 6. a titkári hivataltól nyugta,

amely bizonyítja, hogy befizette a 300 lej felvételi-vizsgadíjat, 7. ha segínyt kér (bursă, semibursă) egy bizonyítvány a szülők anyagi helyzetéről.

Minden évben felvesznek 20 leányt és 25 fiut a Testnevelési Főiskolára. A korhatár nőknél 25 év, férfiaknál 27 év.

A felvételi vizsga áll: írásbeliből, szóbeliből és gyakorlatiból. Az írásbeli és szóbeli tárgyai: anatómia, fiziológia, fizika, számtan. Gyakorlati rész két részre oszlik (szertorna és atlétika).

A Főiskolának *bennlakása* van s akik a Főiskola otthonában laknak, egész évre 20.500 lej kell fizessenek. Egész kedvezményesek (hursieri) 5500; félkedvezményesek 10,500 lej. Ebben az összegben benne van a tandíj is. Bentrakás nem kötelező. Kintlakóknak tandíj egész évre 2500 lej. Ezenkívül mindenki köteles 3000 lej fizetni, amely összeg ellenében kap sportfelszerelést (ruha, skitalp stb.)

A Testnevelési Főiskola bárkinek szívesen küld prospektust, amely magában foglalja a vizsgatételeket is.

KÉPZŐMŰVÉSZETI FŐISKOLA. ACADEMIA DE ARTĂ-FRUMOASĂ.

Tanulmányi idő 5 év.

A Képzőművészeti Főiskolára felvételi útján lehet bejutni. Felvételi vizsgára jelent-

kezni lehet szept. 10-től okt. 1-ig. A vizsga határideje évenként váltakozik. Körülbelül okt. 5—20 között szokott lefolyni.

A felvételi vizsgához szükséges iratok a következők: 1. érettségi diploma, 2. születési bizonyítvány, 3. állampolgársági bizonyítvány, 4. nyugta a vizsgadíj befizetéséről.

A felvételi vizsga elméleti és gyakorlati részből áll. Az elméleti tárgya: a művészettörténet. Írásbelileg, esetleg szóbelileg történik a vizsga. A gyakorlati rész szénrajzból áll, gipszmodel után.

Az első év (anul preparator) tulajdonképpen gyakorlati év. Tantárgyak: szénrajz, gipsz- és élőmodel után (fej, akt), dekoratív művészet és szobrászat.

Az első év sikeres elvégzése után az illető szabadon választhat a három szak között.

A Képzőművészeti Főiskolára rendkívüli hallgatóként érettségi vizsga nélkül is be lehet iratkozni, ezeknek azonban az iskola nem ad diplomát.

A felvételi vizsgadíj 500 lej. Évi tandíj 1600 lej, ezenkívül mindenki köteles még 100 lejt fizetni a C. F. R. carnetre.

(Válaszbélyeg ellenében szívesen nyújt felvilágosítást *András László*, képzőműv.-főisk. hallg. Oradea, str. Pasteur 72.

GYULAFEHÉRVÁR NAGYVÁRAD SZATMÁR

Római katolikus papneveldek.

Romániában magyar jellegű róm. kat. papnevelde Gyulafehérvárt és Nagyváradon, illetve Szatmáron van. Mivel a felvétel és feltételek a lényegesekben teljesen azonosak, egy fejezetbe foglaljuk össze a róm. kat. papneveldekről mondandókat.

A papneveldekben a beiratkozás és a felvétel minden év július havának első hetében történik. A felvétel iránti kérés az illető egyházmegye püspökéhez küldendő. E kéréshez a mellékletek a következők: az érettségi bizonyítvány másolata, keresztlevel, erkölcsi bizonyítvány (az iskolai előjáróságtól) és orvosi bizonyítvány. A felvétel rendes módja ezután az u. n. konkurzus, vagyis a pályázó személyes megjelenése s az előírt ének- és szónoklatgyakorlat megtartása a Szentszék, illetve a papneveldei tanárikar jelenlétében, — A további tudnivalókról a szükséges felvilágosítást és tájékoztatást megadja a papneveldei előjáróság.

Természetesen a papi pályára készülők soha ne felejtsek, hogy az előbbi uta-

sítások kizárólagosan csak a papneveldei felvétel mechanizmusára vonatkoznak s hogy mindezen külsőségeknél fontosabb a hivatás belső átérzése és megértése.

*

Végül megjegyezzük, hogy mind Gyulafehérvárt, mind Nagyváradon érdemes múltú és tevékeny munkásságú **Magyar Egyházirodalmi Iskola** működik. Jelentőségük azért nagy, mert tulajdonképen a kolozsvári kat. főiskolások Majláth-Körének programját egészítik ki a nagy feladatok előtt álló új papnemzedék nevelésében. A gyulafehérvári Erdélyi Magyar Egyházirodalmi Iskola munkássága különösképp nagyvonalú s a teológiai jellegű továbbképzés mellett tevékenyen vállalta a szociális kérdés elmélyítését és a falumunka területén az u. n. vallásos néprajzi adatok összegyűjtését és feldolgozását. — A nagyváradai papnövendékek irodalmi társulata szintén kiterjedt munkásságú és határozott irányvállalással áll az új kat. magyar fiatalság célkitűzéseinek szolgálatában. Máskülönben évente mindkét Magyar Egyházirodalmi Iskola értékes és igen nagy érdeklődésre számot tartó pályázatokat szokott kitűzni.

A pap az Istennek nemcsak miséző és prédikáló küldöttje, de készülő szociológus, kinek műve az élet.

Általános elhelyezkedési lehetőségek.

Temesváron a főiskolások számára semmiféle kisebbségi internátus nincs. A polytechnikának saját gyönyörű bennlakása van. A szobák ára emeletek szerint változik: első emeleten kétszemélyes 488 lej, harmadik emeleten 300 lej stb. Ha többen laknak, természetesen kevesebb. A felvételi vizsgát sikeresen letevők közül a három első ingyen lakást kap. A leányok számára van a tanítók háza (Căminul învățătorilor) Dózsa út 14. Ellátási díj havi 1100 lej, egyéb díj 200 lej. Teljes ellátás a városban havi 1200—1600 lejjel lehet kapni. A szobaárak (2 személyes) 600—800—1000 lej körül mozognak. A polytechnikai étkezdében reggeli, ebéd és vacsora havi 700 lej. Általában mondhatjuk, hogy semmivel sem olcsóbb város, mint Kolozsvár.

Magyar főiskolai hallgatók száma Temesvárott 30. Főiskolás szervezetük még nincsen.

Temesvári főiskolák.

MŰEGYETEM. ȘCOALA 'DE POLITEHNICĂ

Két szekciója van : a.) elektro-mechanikus és b.) bányamérnöki szak. Tanulmányi idő 5 év, egy előkészítő és négy év, melyek elvégzése után mérnöki diplomát ad az elvégzett szakból.

Felvétel feltételei : a jelentkezők október hó folyamán felvételi vizsgát tesznek, erre okt. 1-ig kell jelentkezni a következő okmányokkal : a.) születési bizonyítvány, b.) orvosi bizonyítvány, c.) liceumi érettségi, vagy a „școala conductorilor tehnici” (Kolozsvár) iskola elvégzéséről szóló bizonyítvány. (Külföldi bizonyítványokat, ha szükséges a közoktatásügyi minisztérium jóváhagyja). d.) két 6x9-es fénykép a kérvényező aláírásával. A felvételi vizsga írásbeliből és szóbeliből áll, a következő tárgyakból : számtan, tér- és síkmértan, algebra és trigonometria. A vizsga anyagát előírja a középiskolai munkaterv. Külföldi politechnikai iskolákból jötteket felvesznek a főiskola első, második, harmad évére, a különbözeti vizsga letétele után, melynek anyagát esetenként a rektorátus állapítja meg.

Díjak évenként változnak. A főiskola címe : Școala de Politehnică, Timișoara, str. Tunarilor 2.

SZÉPMŰVÉSZETI FŐISKOLA. ȘCOALA DE ARTĂ-FRUMOASĂ

Célja felsőfoku előkészítést adni a szépművészetek terén. Képez középiskolai rajztanárokat (rajz, szépírás, mértan, szlőjd stb.) és más szakiskolákhoz. Az oktatás 1. pedagógiai és 2. művészeti szakokra oszlik. 1. A pedagógiai szekció négy éves, ez tanári képesítést ad. 2. Művészeti szakra iratkozhatnak azok a növendékek, kik a főiskolát csupán művészi hajlamuk fejlesztéséért látogatják. — A főiskolai beiratkozáshoz szükséges: pedagógiai szakhoz érettségi bizonyítvány, a művész növendékeknek négy középiskola elvégzéséről szóló bizonyítván, vagy más diploma, születési anyakönyvi kivonat, állampolgársági bizonyítvány (certificat de naționalitate). Beiratkozások szeptember 15—25 tartanak, felvételi vizsga minden évben szept. 25 és okt. 1 között van, mely egy antik model utáni szénrajzból áll. Tandij: 1933—34 isk. évben 3000 lej volt, ez a jövőben inkább emelkedni fog. Beiratkozási díj 200 lej. Tandíjkedvezményekre vonatkozó kérvényt az igazgatósághoz legkésőbb október 1-ig kell benyújtani, hozzacsatolva a szegénységi bizonyítványt.

A temesvári szépművészeti főiskolára vonatkozólag felvilágosítást ad a nyár folyamán válaszbélyeg ellenében *Tollas Julia*, szépművészeti főiskolai hallgató Aiud.

TARTALOM.

Előszó	3
Pályaválasztási Tanácsadó.	
A pályaválasztás, mint lelki kérdés. (Dr. Imre Lajos) ---	7
Pályaválasztási lehetőségek --- ---	10
Elhelyezkedési lehetőségek egyháza- inknál --- --- --- --- ---	13
A jogi pálya. (Dr. Hatfaludy Pál)	20
Az orvosi pálya. (Dr. Jancsó Béla)	23
A mérnöki pályáról. (Hexner Béla) ---	29
A fiatalság a gazdasági pályán. (Török Bálint) --- --- --- --- ---	32
A kereskedelmi és az ipari pályákról (Dr. Bereczky Ernő) --- --- ---	35
Beszélgetés Kovács Dezsőnével az érett- ségizett lányok pályaválasztásáról	41
Női pályák. (Háztartási főzőiskola, az Erd. Ref. Egyházkerület Diakonissza- képző Intézete, Egészségügyi Védő- nővérek)	47

Főiskolás Tájékoztató.

Kolozsvár.

I. Egyetemi és főiskolai hallgatók elhelyezkedése	53
Kinnlakás --- ---	54
Füüintennrnatúsok	54
Leányinternátúsok	59
II. Diáksegélyzés Kolozsvárt --- ---	62
III. A kolozsvári magyar főiskolás élet	66
IV. A kolozsvári I. Ferdinand Tudomány-Egyetem ---	79
V. Kolozsvári főiskolák --- --- ---	90
VI. Kolozsvári theológiák (Ref. és Unit. Theologia)	96

Bukarest.

I. Egyetemi és főiskolai hallgatók elhelyezkedése --- --- ---	100
II. A bukaresti Tudományegyetem	102
III. A bukaresti főiskolák	108

Gyulafehérvár, Nagyvárad, Szatmár.

Római Katolikus Papneveldek	114
-----------------------------	-----

Temesvár.

Általános elhelyezkedési lehetőségek	116
Temesvári főiskolák	117

AZ ERDÉLYI FIATALOK

PÁLYÁZATAI A KÖZÉPISKOLÁT MOST
VÉGZŐ MAGYAR FIUK ÉS LÁNYOK
SZÁMÁRA.

Az Erdélyi Fiatalok pályázatokat hirdet a középiskolát most végző magyar fiuk és lányok számára.

A pályázatok tárgykörei :

1. Magyar irodalom.
2. Magyar történelem.
3. Magyar művelődéstörténet.
4. Falu.
5. Az ifjúság.

Ezekből a kérdésekből kisebb területeket meghatároz, s a meghatározott területekből adja fel a megválaszolandó kérdést az 1934 őszén rendezendő zárthelyi írásbeli versenyen.

Pályadíjak : minden tételnél 1500 lej, összesen 7500 lej. A pályázat részleteit és feltételeit az Erdélyi Fiatalok 1934 nyári száma közli, amelyet a pályázatra jelentkezők 15 (tizenöt) lej bélyegben való beküldése ellenében postán megkapnak.
(Helybelieknek 10 lej.)

Megrendelhető ill. kapható a kiadóhivatalban : Cluj, Str. M. Foch. (Calea Vict.) 11.

CLUJ
STR. UNIVERSITĂȚII
(V. EGYETEM-U.)

8.

Cenzurat.